

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ธนารักษ์ สุชะไตร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มกราคม 2561

(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ธนารักษ์ สุชะไตร

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
มกราคม 2561
(ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย)

AN APPLICATION OF THE FOUR PRINCIPLES OF BRAHAMVIHARA TO THE PRINCIPALS IN KAMALASAI DISTRICT UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 24

THANARAK SUCHATAI

A THEMATIC PAPER SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT OF THE REQUIREMENTS
FOR THE DEGREE OF MASTER OF EDUCATION
DEPARTMENT OF EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF EDUCATION
MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY
JANUARY 2018

(COPYRIGHT OF MAHAMAKUT BUDDHIST UNIVERSITY)

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากหน่วยงานและบุคคลหลายฝ่าย ซึ่งผู้วิจัยขอระบุนามไว้เพื่อแสดงความขอบคุณ ได้แก่ วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ให้สถานที่ศึกษาเล่าเรียน และได้ศึกษาค้นคว้าชิ้นงานวิจัยและสารนิพนธ์

กราบนมัสการขอบพระคุณพระครูสุธีวรสาร,ดร. ผู้อำนวยการวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย พระฟูตระกูล พุทฺธรกฺขิโต,ดร. และคณะกรรมการสอบสารนิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำและเสนอแนะข้อบกพร่องตั้งแต่ต้นจนสำเร็จเป็นสารนิพนธ์ที่สมบูรณ์เรียบร้อย

ขอขอบพระคุณ ดร.จำปี โยธารินทร์ อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก ที่ได้เมตตากรุณาให้คำแนะนำ คำปรึกษาตรวจแก้ไข และช่วยเป็นแรงสนับสนุนที่สำคัญยิ่งต่อกาทำสารนิพนธ์ ขอบพระคุณ ดร.บุญชนะ ทาโยธี ผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจสอบความถูกต้องของเครื่องมือ และซ้อมสอบก่อนที่จะขึ้นสอบจริง

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่และบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ที่ได้เมตตาอบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่มีน้ำใจเอื้อเฟื้อ อำนวยความสะดวกตลอดเวลาที่ศึกษา

ขอขอบพระคุณท่านผู้อำนวยการสุรปรีชา ลาภบุญเรือง ท่านผู้อำนวยการเอกรักษ์ สารปรัง รองผู้อำนวยการจินตนา จันทเคลิ้ม รองผู้อำนวยการเธียรชัย เฉวียงวาส และคณะครูผู้บริหารโรงเรียนกมลาไสย โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม โรงเรียนโคกศรีเมือง โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์ ที่ให้ความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมกับช่วยเหลือในเรื่องของเอกสารข้อมูลในการทำสารนิพนธ์ ตลอดจนให้ความรู้ทางด้านวิชาการและประสบการณ์ในการทำสารนิพนธ์ในครั้งนี้จึงทำให้สำเร็จลงด้วยดี

ขอขอบพระคุณ คุณพ่อประสิทธิ์ สุชะไตร และคุณแม่คำพวง สุชะไตร ที่ได้ให้การสนับสนุนค่าลงทะเบียนเรียนและให้ทุนการศึกษาระดับปริญญาโท ขอขอบพระคุณพี่ชาย นายวีรวัฒน์ สุชะไตร นายพัฒนศักดิ์ สุชะไตร นายสันติพงษ์ สุชะไตร ที่คอยชี้แนะและให้กำลังใจ และน้องชาย นายโกวิท สุชะไตร ที่คอยเป็นกำลังใจ และนางไข่มุก สุชะไตร ที่คอยให้กำลังใจกระตุ้นแรงผลักดันที่ทำให้สารนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี และสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้จัดทำหวังว่าจะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจตามสมควร

คุณค่าและประโยชน์ของสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูกตเวทิตาแด่บุพการี ตลอดจนบูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่มีส่วนให้ผู้วิจัยเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบเท่าทุกวันนี้

ธนารักษ์ สุชะไตร

15 มกราคม 2561

5821150532004 : สาขาวิชา : การบริหารการศึกษา; ศษ.ม. (การบริหารการศึกษา)
คำสำคัญ : หลักพรหมวิหาร 4/การบริหาร/สถานศึกษา

ธนารักษ์ สุชะไต : การใช้หลักพรมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 (AN APPLICATION OF THE FOUR PRINCIPLES OF BRAHAMVIHARA TO THE PRINCIPALS IN KAMALASAI DISTRICT UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 24) คณะกรรมการควบคุมสารนิพนธ์: ดร.จำปี โยธารินทร์, ปร.ด. 97 หน้า ปี พ.ศ. 2561

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน 3) เพื่อเสนอแนะการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอนในโรงเรียนในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 24 จำนวน 149 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่า IOC เท่ากับ 1.00 ทุกข้อ ได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.82 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (one-way ANOVA) โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป

ผลการวิจัยพบว่า

1) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุดได้ดังนี้ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ตามลำดับ

2) ผลการเปรียบเทียบพบว่า ครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน ความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

3) ครูผู้สอนได้เสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 คือการบริหารที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการทำงานและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ คือควรยกย่องผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีหรือมีการให้คำแนะนำพร้อมด้วยให้กำลังใจเมื่อผู้ปฏิบัติงานทำงานผิดพลาด

เพื่อให้งานนั้น ๆ ดำเนินแล้งเสร็จได้อย่างลุล่วง ควรมีการจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรหรือจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเป็นการพัฒนาและเสริมศักยภาพต่อผู้ปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น

5821150532004 : MAJOR: EDUCATIONAL ADMINISTRATION; M.Ed.
(EDUCATIONAL ADMINISTRATION)
KEYWORDS : ADMINISTRATION / BRAHMAVIHARA 4

THANARAK SUCHATAI : AN APPLICATION OF THE FOUR PRINCIPLES OF BRAHAMVIHARA TO THE PRINCIPALS IN KAMALASAI DISTRICT UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 24. ADVISOR : : DR. CHAMPEE YOTHARIN., 97 P, 2018.

The objectives of this thematic paper were : 1) to study the application of the four principles of Brahamvihara to the principals in Kamalasai district under the secondary educational service area office 24 2) to compare the application of the four principles of Brahamvihara to the principals according to variables as sex and position and 3) to suggest on the application of the four principles of Brahamvihara to the principals in Kamalasai district under the secondary educational service area office 24. The examples were 149 teachers in Kamalasai district under the secondary educational service area office 24 using Krejcie and Morgan's Sample size determination table. The research instrument was the five-rating scale questionnaire with 2 items containing the index of object congruence (IOC). The result was at 0.67 for 3 items and at 1.00 for 32 items. According to Cronbach's alpha coefficient was 0.82 of the total reliability. The statistics to analyze the data were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and F-test (One-way ANOVA) by using computer's calculation.

The findings of this research were found as follows:

1)the application of the four principles of Brahamvihara to the principals in Kamalasai district under the secondary educational service area office 24 was at the high level in the overall. Analyzing individual aspects, all aspects were at the high level that could be arranged in descending order of means as follows: Loving-kindness, Sympathetic joy, Equanimity, and Compassion respectively.

2)The comparison showed that overall and partially the attitude toward the application of the four principles of Brahamvihara to the principals in Kamalasai district under the secondary educational service area office 24 was not found the statistically significant differences according to variable as sex, age and working experience.

3)Teachers had suggestions on the application of the four principles of Brahamvihara to the principals in Kamalasai district under the secondary educational service area office 24 were as follows: the administration to support and motivate teachers to work with full performance was to admire a teachers with good performance as well as to give suggestions to a person who had ever made a mistake for the purpose of supporting them to run a mission of the organization successfully. There should be a training course for the personal or support them to have a trip study for the purpose of developing and enhancing the potentially.

สารบัญ

		หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย		**จ**
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ		**ช**
สารบัญ		**ฌ**
สารบัญตาราง		**ฎ**
สารบัญภาพ		**ณ**
บทที่		
1	**บทนำ**	**1**
	1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
	1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	3
	1.3 สมมติฐานในการวิจัย	3
	1.4 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย	4
	1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	4
	1.6 ขอบเขตการวิจัย	4
	1.7 คำนิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย	5
2	**เอกสารงานและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง**	**8**
	2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา	8
	2.2 หลักพรหมวิหาร 4	13
	2.3 การใช้หลักพรหมวิหาร 4	15
	2.4 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา	21
	2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	26
3	**วิธีการดำเนินการวิจัย**	**30**
	3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	30
	3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง	31
	3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	31
	3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	32
	3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
	3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล	34
	3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	**การวิเคราะห์ข้อมูล**	**36**
	4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	36
	4.2 ลำดับขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล	36
	4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	37
5	**สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ**	**60**
	5.1 สรุปผลการวิจัย	60
	5.2 อภิปรายผล	63
	5.3 ข้อเสนอแนะ	68
บรรณานุกรม		**70**
ภาคผนวก		**74**
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อวิจัย	75
	ภาคผนวก ข หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือ	77
	ภาคผนวก ค หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือและเก็บรวบรวมข้อมูล	79
	ภาคผนวก ง หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล	81
	ภาคผนวก จ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	87
	ภาคผนวก ฉ ค่าดัชนีความสอดคล้องและค่าความเชื่อมั่น	92
ประวัติผู้วิจัย		**97**

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
3.1	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย	30
3.2	แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์	31
4.1	แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามตามเพศอายุและประสบการณ์	37
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมและรายด้าน	38
4.3	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา	39
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา	40
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา	41
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา	42
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม จำแนกตามเพศ	43
4.8	แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมจำแนกตามเพศ	43
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา โดยรวมจำแนกตามเพศ	44
4.10	แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา โดยรวมจำแนกตามเพศ	44

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.11	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา โดยรวมจำแนกตามเพศ	44
4.12	แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามเพศ	45
4.13	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามเพศ	45
4.14	แสดงการเปรียบเทียบมาตรฐาน การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามเพศ	45
4.15	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมจำแนกตามอายุ	46
4.16	แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามเพศ	46
4.17	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา โดยรวมจำแนกตามเพศ	47
4.18	แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา โดยรวมจำแนกตามเพศ	47
4.19	แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมจำแนกตามอายุ	48
4.20	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมจำแนกตามอายุ	48

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.21	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของบริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามอายุ	49
4.22	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามอายุ	49
4.23	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามอายุ	50
4.24	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร สถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามอายุ	50
4.25	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา โดยรวมจำแนกตามอายุ	51
4.26	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามอายุ	51
4.27	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามอายุ	52
4.28	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามอายุ	52
4.29	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของบริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.30	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	53
4.31	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	54
4.32	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร สถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	54
4.33	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของ ผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	55
4.34	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหาร สถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	55
4.35	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	56
4.36	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	56
4.37	แสดงค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	57

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
4.38	แสดงการผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน	57

สารบัญแผนภาพ

ภาพประกอบที่ **หน้า**

1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย 3

บทที่ 1
บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาเป็นกระบวนการเรียนรู้เพื่อความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม การสร้างสรรค์จรรโลงความก้าวหน้าทางวิชาการ การสร้างองค์ความรู้อันเกิดจากสภาพแวดล้อมสังคมการเรียนรู้และปัจจัยเกื้อ หนุนให้บุคคลเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต อันเป็นเงื่อนไขไปสู่ระบบเศรษฐกิจฐานความรู้ที่พึงประสงค์ **(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2545, หน้า 88)** ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดกับการปฏิรูปในด้านต่างๆ ทั้งการ ปฏิรูปการศึกษาให้สอดคล้องซึ่งกันและกันทั้งระบบ ปฏิรูปการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ การปฏิรูปครูและบุคลากรทางการศึกษา มีเป้าหมายเพื่อให้มีความสามารถในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับสังคมไทยในยุคปัจจุบันรวมทั้งให้มีการพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลสำหรับข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความคล่องตัวและปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ได้รับเต็มตามศักยภาพ ซึ่งสิ่งที่มีบทบาทสำคัญและจำเป็นที่จะนำองค์กรสู่ความสำเร็จคือผู้บริหารในสถานศึกษามีการจัดมาตรฐานการจัดการศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2545 มาตรา 39 ระบุว่าให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารการจัดการและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณการบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไปไปยังคณะกรรมการ และสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษา ในจัดการศึกษาโดยตรงตามหลักเกณฑ์และงานกิจการใดๆ ที่เกี่ยวกับสาธารณะในยุคโลกาภิวัฒน์ จำเป็นต้องมีครูดีมีความสามารถในการดำเนินการต่างๆ ให้สำเร็จบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ **(ธีระ รุญเจริญ, 2545, หน้า 11)** ความคาดหวังด้านการจัดการศึกษาของคนไทยและสังคมไทย ต้องการเห็นสถานศึกษาที่มีคุณภาพเกิดขึ้น ให้บริการทางการศึกษาที่สนองตอบต่อความต้องการของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถ มีทักษะและประสบการณ์ในการประกอบอาชีพ มีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีคุณธรรมจริยธรรมประจำใจในการดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข **(อำรุง จันทวานิช, 2547, คำนำ)** ซึ่งสอดคล้องกับหลักที่ว่าการเสริมสร้างและธำรงไว้ซึ่งคุณงามความดีประจำใจบุคคลอันจะช่วยกำกับและเป็นหลักชัยนำพาการใช้วิทยาการองค์ความรู้ต่างๆ ให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตในสังคม **(สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2551, หน้า 3)**

สภาพการณ์ในปัจจุบันเทคโนโลยีเจริญก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว วิทยาการมีความก้าวหน้าทุกอย่างล้วนแต่เป็นสิ่งที่ช่วยเสริมสร้างความมีประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานยุคใหม่ ความล้าสมัยจึงเกิดขึ้นได้กับผู้บริหารทุกคนที่ไม่ได้ติดตามความก้าวหน้าของการเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการในการปฏิบัติงาน หรือในทางกลับกันก็คือเทคนิค วิทยาการ หรือวิธีปฏิบัติงานบางอย่างที่ใช้อยู่นั้นอาจจะหมดความจำเป็นไปแล้ว ถ้าผู้บริหารขาดการติดตามและวิเคราะห์เหตุการณ์ทั้งสองแง่มุมนี้แล้ว ย่อม

ทำให้อยู่ในภาวะที่ไม่สามารถพัฒนาตนเอง หรือตามทันต่อเหตุการณ์ในปัจจุบัน เพราะความรู้ใหม่ๆ มักเป็นสิ่งจำเป็นที่จะต้องนำมาใช้ประกอบการปฏิบัติงานอยู่เสมอ

การเลือกหลักธรรมมาปฏิบัติ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายว่าการจะเป็นนักบริหารที่เก่งและดีเราควรปฏิบัติธรรมอะไรบ้าง เพื่อตอบคำถามนี้เราต้องทราบก่อนว่านักบริหารทำหน้าที่อะไร ซึ่งการบริหาร หมายถึง ศิลปะและการทำงานให้สำเร็จโดยอาศัยคนอื่น ดังนั้นนักบริหารต้องมีหลักธรรมหรือนำธรรมะข้อใดข้อหนึ่งมาเป็นแนวทางปฏิบัติ จึงจะสามารถแก้ปัญหานั้นได้อย่างเหมาะสม ดังนั้นบุคคลากรในองค์กรจะทำงานเป็นทีมได้ดียิ่งขึ้นจะต้องมีนักบริหารที่ดีคอยกำกับดูแล นักบริหารที่ดีในทางธรรม คือ ต้องมีพรหมวิหารธรรม 4 ประการคือ 1. เมตตา หมายถึง ความรักใคร่ ความคิดปรารถนาดี เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาตามความถนัด เป็นผู้ที่มีเหตุผลในการทำงาน กำหนดเวลาการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้ร่วมงานด้วยกัน สนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า ให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากรและเพื่อนร่วมงาน คอยชี้แนะเมื่อทำผิดพลาด 2. กรุณา หมายถึง ความสงสาร อยากให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานเมื่อมีการทำผิดพลาด ร่วมกันวางแผนในการทำงาน เป็นที่ปรึกษาคำแนะนำแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหา ให้โอกาสผู้ที่ทำงานผิดพลาดได้มีโอกาสปรับปรุงตนเองและเข้าร่วมงานต่อเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด จัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ เห็นอกเห็นใจเสมอเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับความเดือดร้อน คอยชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจและมีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกัน 3. มุทิตา หมายถึง ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี จัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสมตามสมควร เป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของบุคลากร และควรได้รับการชื่นชมและยกย่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ เป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน มีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ 4. อุเบกขา หมายถึง การวางเฉย การทำตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติหรือลำเอียง มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน ดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม จัดระเบียบในการบริหารพัฒนาโรงเรียนอย่างเหมาะสม พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม ซึ่งผู้วิจัยมีสถานภาพเป็นครูผู้สอนในโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้ตั้งข้อสังเกต สัมภาษณ์ และสอบถามเพื่อนครูโรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอกมลาไสย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนยังมีความบกพร่องในการนำหลักพรหมวิหาร 4 มาใช้ในการบริหาร โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ความมีมุทิตา คือความยินดีในเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี หรือประสบความสำเร็จในการทำงานและมีอุเบกขาคือความเป็นกลางในเมื่อผู้ใต้บังคับบัญชากระทำความผิดพลาดพลั้ง

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1.2.2 เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์การทำงาน

1.2.3 เพื่อเสนอแนะการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1.3 สมมติฐานในการวิจัย

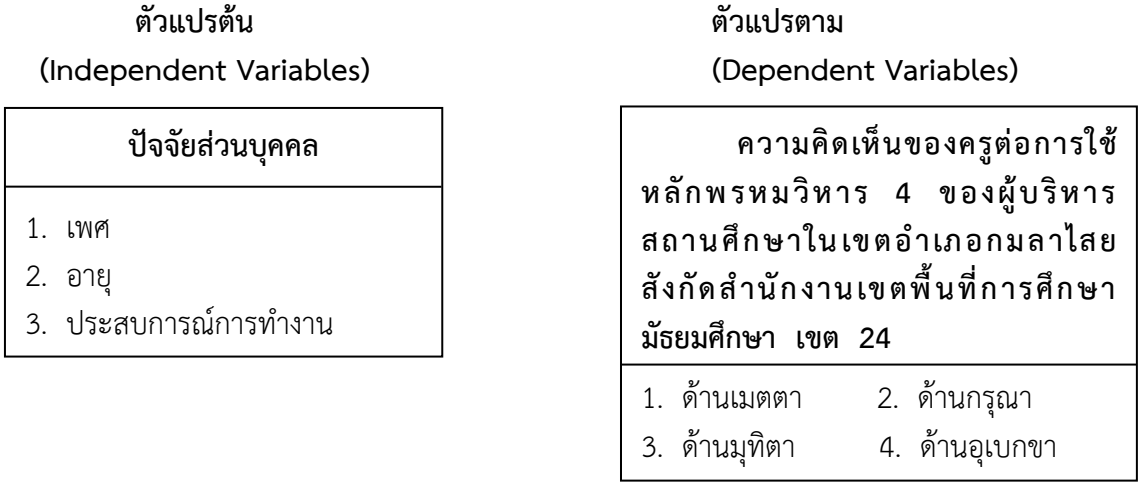
1.3.1 ครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 แตกต่างกัน

1.3.2 ครูที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 แตกต่างกัน

1.3.3 ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 แตกต่างกัน

1.4 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ได้กำหนดกรอบแนวคิดในการศึกษา เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ได้แก่ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ซึ่งจำแนกตามพระไตรปิฎก เล่มที่ 54 พระอภิธรรม เล่ม 2 วิภังคปกรณ์ อิทธิปาทวิภังค์ ดังภาพประกอบที่ 1.1

ภาพประกอบที่ 1.1 กรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.5.1 ทำให้ทราบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1.5.2 ทำให้ทราบผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ตามความเห็นของครู ตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

1.5.3 ทำให้ทราบข้อเสนอแนะการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1.6 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยไว้ ดังนี้

1.6.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต

24 และได้กำหนดประเด็นที่จะศึกษาไว้ 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านเมตตา 2) ด้านกรุณา 3) ด้านมุทิตา 4) ด้านอุเบกขา

1.6.2 ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรคือครูผู้สอนในโรงเรียนกมลาไสย โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม โรงเรียนโคกศรีเมือง โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์ ที่ปฏิบัติราชการในปีการศึกษา 2560 มีจำนวน 243 คน

1.6.3 ตัวแปร

ตัวแปรต้น ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. ประสบการณ์การทำงาน

1. เพศ แบ่งออกเป็น ชาย หญิง
2. อายุ แบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 30 ปี, 30-39 ปี, 40-49 ปี, 50 ปีขึ้นไป
3. ประสบการณ์การทำงาน แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ต่ำกว่า 3 ปี, 3-6 ปี, และ ตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป

ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของครูต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ซึ่งประกอบด้วย 4 ด้าน คือ

1. ด้านเมตตา
2. ด้านกรุณา
3. ด้านมุทิตา
4. ด้านอุเบกขา

1.6.4 ขอบเขตด้านสถานที่

พื้นที่ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย คือ โรงเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอกมลาไสย มี 5 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนกมลาไสย 2) โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร 3) โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม 4) โรงเรียนโคกศรีเมือง 5) โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

1.6.5 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้กำหนดช่วงระยะเวลาในการศึกษาวิจัยระหว่างเดือน เมษายน พ.ศ. 2560 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ. 2561 รวมเป็นระยะเวลา 1 ปี

1.7 นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย

หลักพรหมวิหาร 4 หมายถึง หลักคำสั่งสอนทางพระพุทธศาสนาที่มีจุดมุ่งหมายในการสอนให้บุคคลมีความรักความเมตตาต่อผู้อื่น มีความสงสารเห็นใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือบุคคลอื่น รู้สึกพลอยยินดีเมื่อบุคคลอื่นได้ดี และรู้สึกปล่อยวางหรือวางเฉยเมื่อพบกับสถานการณ์ที่สุดวิสัยจะแก้ไขได้หรือสุดวิสัยที่จะช่วยเหลือเจือจุนได้ ซึ่งแยกออกเป็น 4 ด้าน คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา

ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ในโรงเรียนอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

ครู หมายถึง ผู้ที่สอนนักเรียนในเขตอำเภอกมลาไสย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

พรหมวิหาร หมายถึง หลักความประพฤติของผู้บริหารและปฏิบัติตนต่อผู้อื่นและมีอัธยาศัย มีน้ำใจ

เมตตา หมายถึง ความรักใคร่ ความคิดปรารถนาดี เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาตามความถนัด เป็นผู้ที่มีเหตุผลในการทำงาน กำหนดเวลาการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้ร่วมงานด้วยกัน สนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า ให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากรและเพื่อนร่วมงาน คอยชี้แนะเมื่อทำผิดพลาด

กรุณา หมายถึง ความสงสาร อยากให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานเมื่อมีการทำผิดพลาด ร่วมกันวางแผนในการทำงาน เป็นที่ปรึกษาคำแนะนำแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหา ให้โอกาสผู้ที่ทำงานผิดพลาดได้มีโอกาสปรับปรุงตนเองและเข้าร่วมงานต่อเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด จัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ เห็นอกเห็นใจเสมอเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับความเดือดร้อน คอยชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจและมีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกัน

มุทิตา หมายถึง ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี จัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสมตามสมควร เป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของบุคลากร และควรได้รับการชื่นชมและยกย่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ เป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน มีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ

อุเบกขา หมายถึง การวางเฉย การทำตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติหรือลำเอียง มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน ดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม จัดระเบียบในการบริหารพัฒนาโรงเรียนอย่างเหมาะสม พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 หมายถึง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่ตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 ครอบคลุมโรงเรียนในพื้นที่ จังหวัดกาฬสินธุ์

สถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย หมายถึง โรงเรียนที่อยู่ในเขตอำเภอกมลาไสย มี 5 โรงเรียน ได้แก่ 1) โรงเรียนกมลาไสย 2) โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร 3) โรงเรียนดอนไทร

งามพิทยาคม 4) โรงเรียนโคกศรีเมือง 5) โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการโรงเรียนในอำเภอกมลาไสย ได้แก่ โรงเรียนกมลาไสย โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์ โรงเรียนโคกศรีเมือง โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ครูผู้สอน หมายถึง ครูที่ปฏิบัติหน้าที่การสอนในโรงเรียน ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่ง ครู ครูผู้ช่วย พนักงานราชการ ครูอัตราจ้าง ครูธุรการในเขตอำเภอกมลาไสย ซึ่งได้แก่ โรงเรียนกมลาไสย โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์ โรงเรียนโคกศรีเมือง โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

เพศ หมายถึง ลักษณะที่แสดงให้เห็น มี 2 อย่าง คือ เพศหญิง และเพศชาย

อายุ หมายถึง เวลาที่ดำรงชีวิตอยู่ โดยแบ่งเป็น 4 กลุ่ม คือ ต่ำกว่า 30 ปี, 30-39 ปี, 40-49 ปี, 50 ปีขึ้นไป

ประสบการณ์การทำงาน หมายถึง ระยะเวลาในการทำงานของผู้ตอบแบบสอบ แบ่งเป็น 3 ช่วง คือ ต่ำกว่า 3 ปี, 3 - 6 ปี, และตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้า เอกสาร ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีประเด็นที่สำคัญได้แก่

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

2.2 หลักพรหมวิหาร 4

2.3 การใช้หลักพรหมวิหาร 4

2.4 สภาพพื้นที่ที่ศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

2.1.1 ความหมายของการบริหาร

จากการศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของการบริหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นหาความหมายของคำว่า การบริหาร พบว่ามีนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอไว้ดังนี้

หวน พินธุพันธ์ (2550, หน้า 3) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร หมายถึง การดำเนินงานกลุ่มบุคคล เพื่อให้บรรลุจุดประสงค์ที่วางไว้

สมคิด บางโม (2552, หน้า 61) การบริหาร คือ ศิลปะในการใช้คน เงิน วัสดุอุปกรณ์ขององค์การและนอกองค์การ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ขององค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

วิรัช สวนวงศ์วาน (2554, หน้า 2) ได้กล่าวไว้ว่า การบริหาร คือ สิ่งที่ผู้จัดการหรือผู้บริหารต้องปฏิบัติซึ่งเกี่ยวข้องกับการประสานงานและการดูและงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้อื่น

ดังนั้นสรุปได้ว่า การบริหาร เป็นเรื่องเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของสมาชิกเพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายตั้งไว้ ซึ่งอาศัยกระบวนการวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการรายงานผล

2.1.2 ความหมายของการบริหารการศึกษา

จากศึกษาทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิดของการบริหารการศึกษา ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นหาความหมายของคำว่า การบริหารการศึกษา พบว่ามีนักวิชาการหลายท่านได้นำเสนอไว้ดังนี้

ถวิล เกษสุพรรณ์ (2552, หน้า 32) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง กระบวนการทำงาน หรือกิจกรรมต่าง ๆ ทางการศึกษาที่บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วมมือกัน

ดำเนินงาน โดยใช้ทรัพยากรการบริหารเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณภาพของสังคมตามวัตถุประสงค์ได้กำหนดไว้

สมเดช สาวันดี (2553, หน้า 32) กล่าวว่า การบริหารการศึกษา หมายถึง การใช้ศาสตร์และ ศิลปะในการทำงานร่วมกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของกระบวนการเรียนรู้และความเจริญงอกงาม ของบุคคลและสังคมแห่งการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต

จากแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การบริหารการศึกษา คือ การดำเนินการต่าง ๆ เกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ ของโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายที่วางแผนไว้ 4 งานหลัก ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และบริหารงานทั่วไป ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2.1.3 ความหมายของการบริหารสถานศึกษา

นักวิชาการศึกษาและนักบริหารหลายท่าน ได้ให้ความหมายของคำว่า “การบริหารสถานศึกษา” ไว้ดังนี้

สิตานันท์ เอการัมย์ (2551) ที่กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา คือการดำเนินงานต่างๆของกลุ่มบุคคลที่ประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครู อาจารย์และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง จัดการศึกษาภายในโรงเรียนแก่เยาวชนให้เกิดการพัฒนาทุกด้าน เมื่อกระบวนการในการบริหารสถานศึกษาได้รับความร่วมมือ และความเข้าใจที่ดีจากบุคลากรในสถานศึกษาแล้ว จึงส่งผลทางบวกต่อการรับรู้การสนับสนุนการปฏิบัติงานของ สถานศึกษา

ประภาศิริ สุรพันธ์ (2550, หน้า 19) กล่าวว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง กิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษา ซึ่งภารกิจและ ขอบข่ายงานในการบริหารสถานศึกษานั้นมีความคล้ายคลึงกัน ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดเป็นแนวทางในการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำแนกเป็น 4 งาน คือ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานงบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารงานทั่วไป

มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล (2552, หน้า 33) ให้ความหมายของการบริหารสถานศึกษา หมายถึง การจัดการส่งเสริม ช่วยเหลือกันของผู้เกี่ยวข้อง ที่จะผลักดันให้แผนยุทธศาสตร์ของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้

จากแนวคิดของนักวิชาการ ผู้วิจัยสามารถสรุปได้ว่า การบริหารสถานศึกษา หมายถึง การบริหารบุคลากรทางการศึกษา ครู นักเรียน เพื่อให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงานในโรงเรียนให้บุคลากรทั้ง 3 กลุ่มเห็นด้วยและดำเนินการตามข้อตกลงที่วางไว้

2.1.4 ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารการศึกษา

ทฤษฎีระบบ (System Theory**)** เป็นทัศนะที่มองการจัดการเป็นระบบตามหน้าทีงานที่มีส่วนสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมโดยถือว่าระบบเป็นกลุ่มของส่วนที่เกี่ยวข้องกันซึ่งต้องการที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายรวมกันองค์กรประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ส่วน ได้แก่

1) ปัจจัยการนำเข้า (Input)

2) กระบวนการแปรสภาพ (Transformation Process)

3) ปัจจัยที่ได้ออกมา (Output) หรือที่เรียกว่า ผลผลิต

4) การป้อนกลับ (Feedback) (**ปราชญา กลาผจญ, 2550, หน้า 70)**

ทฤษฎีการบริหารเชิงวิทยาศาสตร์ (Scientific Management) Frederick W.Taylor) ปัญหาคนงานทำงานไม่เต็มศักยภาพนั้นสามารถจะแก้ไขได้ด้วยการออกแบบงานและการจดสงจงใจเสยใหม่ เสนอหลักการ 4 ประการคือ

1) ให้ใช้วิธีการเชิงวิทยาศาสตร์กำหนดวิธีการทำงานที่ดีที่สุดเพื่อทดแทนวิธีการที่คนงานทำกันมาแบบลองผิดลองถูก

2) ใหม่การวางแผนเพื่อทดแทนการปล่อยให้คนงานเลือกวิธีการของเขาเอง

3) ให้คัดเลือกคนงานที่มีความสมารถแล้วให้การฝึกอบรมและพัฒนาใหม่การทำงานร่วมกัน

4) ใช้หลักการแบ่งงานกันระหว่างผู้บริหารและคนงานเพื่อให้แต่ละฝ่ายทำหน้าที่ได้อย่างเหมาะสมที่สุด **(วิโรจน์ สารรัตนะ, 2552, หน้า 15-18)**

ทฤษฎีการบริหารแบบราชการ (Bureaucratic Management**)**

Max Weber การบริหารแบบราชการเป็นอีกทฤษฎีหนึ่งที่เน้นถึงความจำเป็นของการจัดองค์การอย่างเป็นเหตุเป็นผลไม่ปล่อยให้เป็นไปตามอำเภอใจของผู้บริหารหรือเจ้าของกิจการเขาก็ตระหนักและเข้าใจดีว่าหลักการบริหารเป็นไปได้ยากในโลกแห่งความเป็นจริง แนวคิดของเขาสามารถจะนำไปใช้กับการบริหารองค์การได้ดี จากหลักการสำคัญ 7 ประการดังนี้ คือ

1) หลักการมีกฎและระเบียบข้อบังคับ เพื่อความคุมการตัดสินใจ

2) หลักความไม่เป็นส่วนตัวผู้บริหารต้องอยู่ภายใต้กฎและระเบียบข้อบังคับเพื่อให้ปลอดจากการกระทำตามอำเภอใจ

3) หลักการแบ่งงานกันทำตามความถนัดหรือความชำนาญเฉพาะทาง

4) หลักการมีโครงสร้างสายบังคับบัญชา

5) หลักความเป็นอาชีพที่มั่นคง

6) หลักการมีอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจโดยมีกฎระเบียบข้อบังคับรองรับ

7) หลักความเป็นเหตุเป็นผล ในการะบวนการตัดสนใจเพื่อบรรลุจุดหมาย

ทฤษฎีบริหารองค์การในระบบราชการ(Bureaucracy**)** มาจากแนวคิดของ แมกซ์ เวเบอร์ (Max Weber) ที่กล่าวถึงหลักการบริหารราชการประกอบด้วย

1) หลักของฐานอำนาจจากกฎหมาย

2) การแบ่งหน้าที่และความรับผิดชอบ ที่ต้องยึดระเบียบกฎเกณฑ์

3) การแบ่งงานตามความชำนาญการเฉพาะทาง

4) การแบ่งงานไม่เกี่ยวกับผลประโยชน์ส่วนตัว

5) มีระบบความมั่นคงในอาชีพ **(ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ, 2552, หน้า 74)**

ทฤษฎี X **ทฤษฎี** Y **ของแมคกรีกอร์ (**Douglas MC Gregor Theory X, Theory Y**)** เขาได้เสนอแนวคิดการบริหารอยู่บนพื้นฐานของข้อสมมติฐานเกี่ยวกับธรรมชาติของมนุษย์ต่างกัน

ทฤษฎี X (The Traditional View of Direction and Control) ทฤษฎีนี้เกิดข้อสมติฐานดังนี้

1) คนไม่อยากทำงาน และหลักเลียงความรับผิดชอบ

2) คนไม่ทะเยอทะยาน และไม่คิดริเริ่ม ชอบให้การสั่ง

4) คนเห็นแก่ตนเองมากกว่าองค์การ

5) คนมีก็ต่อต้านการเปลี่ยนแปลง

6) คนมักโง่ และหลอกง่าย

ผลการมองธรรมชาติของมนุษย์เช่นนี้ การบริหารจัดการจงเน้นการใช้เงิน วัตถุ เป็นเครื่องล่อใจ เน้นการควบคุม การสั่งการ เป็นต้น

ทฤษฎี Y (The integration of Individual and Organization Goal) ทฤษฎีข้อนี้เกิดจากข้อสมติฐานดังนี้

1) คนจะให้ความร่วมมือ สนับสนุน รับผิดชอบ ขยัน

2) คนไม่เกียจคร้านและไว้วางใจได้

3) คนมีความคิดริเริ่มทำงานถ้าได้รับการจูงใจอย่างถูกต้อง

4) คนมักจะพัฒนาวิธีการทำงาน และพัฒนาตนเองอยู่เสมอ

ผู้บังคับบัญชาจะไม่ควบคุมผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างเข็มงวด แต่จะส่งเสริมให้รู้จักควบคุมตนเองหรือของกลุ่มมากขึ้น ต้องให้เกียรติซึ่งกันและกันจากความเชื่อที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดระบบการบริหารที่แตกต่างกันระหว่างระบบที่เน้นการควบคุมกับระบบที่ค่อนข้างให้อิสรภาพ

ทฤษฎีของมาสโลว์ ว่าด้วยการจัดอันดับขั้นของความต้องการของมนุษย์ (Maslow – Hierarchy of needs) เป็นเรื่องแรงจงใจแบ่งความต้องการของมนุษย์ตั้งแต่ความต้องการด้านกายภาพความต้องการด้านความปลอดภัยความต้องการด้านสังคม ความต้องการด้านการเคารพนับถือ และประการสุดท้าย คือ การบรรลุศักยภาพของตนเอง (Self-actualization) คือมีโอกาสได้พัฒนาตนเองถึงขั้นสูงสุดจากการทำงาน แต่ความต้องการเหล่านั้นต้องได้รับการสนองตอบตามลำดับขั้น **(ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ โตวณะบุตร, 2552, หน้า 11)**

ทฤษฎีมนุษย์สัมพันธ์ (Human Relation **)**

Follette ได้นำเอาจิตวิทยามาใช้และได้เสนอการแก้ปัญหาความขัดแย้ง (Conflict) ไว้ 3 แนวทางดังนี้

1) Domination คือ ใช้อำนาจอีกฝ่ายสยบลง คือให้อีกฝ่ายแพ้ให้ได้ ไม่ดีนัก

2) Compromise คือ คนละครึ่งทาง เพื่อให้เหตุการณ์สงบโดยประนีประนอม

3) Integration คือ การหาแนวทางที่ไม่มีใครเสียหน้า ได้ประโยชน์ทั้ง 2 ทาง (ชนะ ชนะ)

นอกจากนี้ Follette ให้ทัศนะน่าฟังว่า “การเกิดความขัดแย้งในหน่วยงานเป็นความพกพร่องของการบริหาร (**ภาวิดา ธาราศรีสุทธิและวิบูลย์ โตวณะบุตร, 2552, หน้า 25)**

ทฤษฎีการจัดการเชิงบริหาร (Administrative Management**)**

Henry Fayol พัฒนาทฤษฎีการบริหารขึ้น 14 ข้อ โดยเรียกว่าทฤษฎีหลักการบริหารความยืดหยุ่น สามารถดัดแปลงให้เข้ากับความต้องการทั้งหมดของหลักการบริหารได้แก่

1) การแบ่งงาน (Division of Work) การแบ่งงานระหว่างคนงานกับผู้จัดการจะช่วยเพิ่มผลผลิตของเขา

2) อำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบ (Authority and Responsibility) ออกคำสั่งและใช้อำนาจเพื่อให้ได้มาซึ่งการยอมทำตามคำสั่ง ขณะที่ทำให้เห็นข้อแตกต่างระหว่างอำนาจหน้าที่เป็นทางการได้จากตำแหน่งที่ตัวเองครองอยู่กับอำนาจหน้าที่ส่วนบุคคลตั้งอยู่บนพื้นฐานของเชาวน์ปัญญา ประสบการณ์และความสามารถส่วนบุคคลคนในองค์กรต้องการอำนาจหน้าที่มากขึ้นแต่กลัวความรับผิดชอบการกลัวความรับผิดชอบดังกล่าวทำให้ความรู้เริ่มเป็นอัมพาตด้วยจะต้องดำเนินขั้นตอนพิเศษเพื่อชักจูงคนให้ยอมรับความรับผิดชอบขณะที่ใช้อำนาจหน้าที่

3) วินัย (Discipline) วินัยมีความจำเป็นเพื่อทำให้การบริหารมีความราบรื่น

4) เอกภาพของการบังคับบัญชา (Unity of Command) พนักงานควรได้รับคำสั่งจากหัวหน้าเพียงคนเดียวเท่านั้น คนที่มีหัวหน้ามากกว่าหนึ่งคนในเวลาเดียวกันอยู่รอดได้ยาก

5) ความเป็นเอกภาพของคำสั่ง (Unity of Direction) เป็นความคิดเดียวและแผนการเดียวสำหรับกิจกรรมกลุ่มหนึ่งที่มีจุดมุ่งหมายเดียวกัน เอกภาพของการบังคับบัญชาไม่อาจเกิดขึ้นได้ถ้าปราศจากเอกภาพของคำสั่ง

6) ให้ผลประโยชน์ขององค์กรมีความสำคัญกว่าผลประโยชน์ของบุคคล (Subordination of Individual Interests of the General Interest) ผลประโยชนของพนักงานคนหนึ่งหรือกลุ่มหนึ่งไม่ควรอยู่เหนือผลประโยชนขององค์กร

7) ค่าตอบแทน (Remuneration) ค่าตอบแทนของบริหารความยุติธรรมและถูกต้อง

8) การร่วมอำนาจไว้ในส่วนกลาง (Centralization) การรวมอำนาจไว้ในส่วนกลางเป็นระเบียบตามธรรมชาติในองค์กรใหญ่ๆ มีความจำเป็นในการจัดตั้งคนกลางขึ้นการมอบอำนาจให้คนกลางที่มีความริเริ่มก็ขึ้นอยู่กับลักษณะของผู้จัดการความน่าเชื่อถือของผู้ใต้บังคับบัญชาและเงื่อนไขของธุรกิจ

9) หลักสกาลาร์ (Scalar Chain) ถามการใช้กฎขององค์กรที่เป็นทางการ การสื่อสารระหว่างผู้ใต้บังคับบัญชาสองคนในต่างแผนอาจต้องใช้เวลายาวนานและซับซ้อน กล่าวคือคนหนึ่งอาจส่งข้อความขึ้นไปตามสายการบังคับบัญชาแล้วรอจนถึงจุดหมายปลายทาง

10) ลำดับ (Order) คนที่เหมาะสมควรอยู่ในที่เหมาะสม ความรู้ที่ละเอียดในข้อกำหนดของมนุษย์และทรัพยากรขององค์กรและความสมดุลที่คงที่ระหว่างข้อกำหนดเหล่านี้กับทรัพยากร

11) ความเที่ยงธรรม (Equity) ความเที่ยงธรรมและความเสมอภาคจากการปฏิบัติคือผลลัพธ์ของการร่วมกันของความเมตตาและความยุติธรรม

12) ความมั่นคงในงานของบุคลากร (Stability of Tenure of Personnel) สนับสนุนความมั่นคงในงานของบุคลากรเพื่อประกันถึงความราบเรียบในการปฏิบัติภารกิจ ความไม่มั่นคงในงานคือเหตุผลและผลของการทำงานที่ไม่ดี

13) ความริเริ่ม (Initiative) ความริเริ่มประกอบด้วย การคิดแผนอย่างรอบคอบและประกันถึงความสำเร็จของมันเป็นแหล่งที่ยิ่งใหญ่ของความเข็มแข็งในธุรกิจเพื่อสนับสนุนความริเริ่มผู้บังคับบัญชาต้องแสดงไหวพริบที่ดีให้มากและความพร้อมที่จะละทิ้งความถือดี

14) ความสามัคคีในหมู่คณะ (Esprit Dee Corps) ความสามัคคีของบุคลากรในองค์กรด้วยทัศนะที่จะสร้างความสำนึกของความสามัคคีในหมู่พนักงานผู้จัดการต้องแสดงบูรณาการส่วนบุคคลที่ส่งนอกจากจะเป็นตัวอย่างเน้นคุณธรรมแล้วผู้จัดการไม่ควรยึดถือคติพจน์ที่ว่า แบ่งแยกแล้วปกครอง การแบ่งแยกกำลังศัตรูให้อ่อนแอเป็นเรื่องที่ฉลาดแต่การแบ่งแยกที่มีของตัวเองเป็นความบาปต่อธุรกิจการพัฒนาความสมพันธ์ที่เป็นมิตรและจัดตั้งผลประโยชน์ร่วมโดยความตกลงร่วมกัน **(ชาญชัย อาจินสมาจาร, 2556, หน้า 23-26)**

2.2 หลักพรหมวิหาร 4

พระไตรปิฎก เล่มที่ 54 พระอภิธรรมปิฎก เล่ม 2 วิภังคปกรณ์ อิทธิปาทวิภังค์ ได้บันทึกได้ว่าพระพุทธเจ้าได้ตรัสถึง พรหมวิหาร 4 กับโทณะพราหมณ์ ไว้ใน อังคุตตรนิกาย ปัญจกนิบาต ว่า “ดูก่อนโทณะ ก็พราหมณ์เป็นผู้เสมอด้วยพรหมอย่างไร คือ พราหมณ์ในโลกนี้เป็นอุภโตสุชาติทั้งฝ่ายมารดาและบิดามีครรภ์เป็นที่ถือปฏิสนธิหมดจดดีตลอด 7 ชั่วบรรพบุรุษไม่มีใคร จะคัดค้านติเตียนได้โดยอ้างถึงชาติ เขาประพฤติโกมารพรหมจรรย์เรียนมนต์อยู่ตลอด 48 ปี ย่อมแสวงหาทรัพย์สำหรับบูชาอาจารย์ เพื่ออาจารย์โดยธรรมอย่างเดียวไม่แสวงหาโดยไม่เป็นธรรม ก็ธรรมในการแสวงหานั้นอย่างไรคือ ไม่ใช่แสวงหาด้วยกสิกรรมพาณิชย์กรรมโครักขกรรม การเป็น

นักรบการรับราชการ ศิลปะอย่างใดอย่างหนึ่ง เขาถือกระเบื้องเที่ยวภิกขาจารอย่างเดียว มอบทรัพย์สำหรับบูชาอาจารย์ แก่อาจารย์แล้ว ปลงผมและหนวดนุ่งห่มผ้ากาสายะ ออกบวชเป็นบรรพชิต เขาบวชแล้วอย่างนี้ มีใจประกอบด้วยเมตตาแผ่ไปตลอดทิศหนึ่งอยู่ ทิศที่ 2 ทิศที่ 3 และทิศที่ 4 ก็เหมือนกัน ตามนัยนี้ทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวาแผ่ไปตลอดโลก ทั่วสัตว์ทุกเหล่า ในทุกสถานด้วยใจประกอบด้วยเมตตา อันไพบูลย์ถึงความเป็นใหญ่ หาประมาณมิได้ไม่มีเวร ไม่มีความเบียดเบียนอยู่ต่อไปมีใจประกอบด้วยกรุณา ประกอบด้วยมุทิตา ประกอบด้วยอุเบกขา แผ่ไปด้วยทิศหนึ่งอยู่ ทิศที่ 2 ที่ 3 ที่ 4 ก็เหมือนกันตามนัยนี้ ทั้งเบื้องบน เบื้องล่าง เบื้องขวา แผ่ไปตลอดโลกทั่วสัตว์ทุกเหล่า ในที่ทุกสถานด้วยใจประกอบด้วยอุเบกขา อันไพบูลย์ ถึงความเป็นใหญ่ หาประมาณมิได้ ไม่มีเวร ไม่มีความเบียดเบียนอยู่ เธอเจริญพรหมวิหาร 4 ประการนี้แล้ว เมื่อตายไปย่อมเข้าถึงสุคติพรหมโลก ดูกรโทณะ พราหมณ์เป็นผู้ว่าเสมอด้วยพรหมอย่างนี้แล พระไตรปิฎกให้ความหมายว่า พรหมวิหารธรรม หมายถึง ธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ ธรรมประจำใจอันประเสริฐ หลักความประพฤติที่ประเสริฐบริสุทธิ์ หลักธรรมข้อนี้นับว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับผู้ใหญ่หรือผู้ปกครองที่จำเป็นจะต้องประพฤติปฏิบัติ

ในอรรถกถาพระไตรปิฎกมีหลายแห่งกล่าวไว้ว่า พรหมวิหาร 4 เป็นข้อปฏิบัติที่พระโพธิสัตว์ในอดีตเคยปฏิบัติมาแล้ว และด้วยผลการเจริญพรหมวิหารนั้นทำให้ไปบังเกิดในพรหมโลก การปฏิบัติเหล่านี้ถ้าไม่เสื่อมไปตามกาลเวลาก็จะตกทอดมาถึงยุคของศาสนาพราหมณ์ ซึ่งมีมาก่อนสมัยพุทธกาล แต่วิธีที่แท้จริงคาดว่าได้เลือนหายไปหมดแล้วในเตวิชชสูตร **(เตวิชชสูตร, ทีฆนิกาย สีลขันธวรรค, เล่ม 12, หน้า 272)** มีพราหมณ์ 2 คน คือ พราหมณ์วาเสฏฐะและพราหมณ์ภารทวาชะได้โต้แย้งกันเรื่องทางปฏิบัติเพื่อไปอยู่ร่วมกับพรหม แต่ไม่สามารถหาข้อสรุปได้จึงพากันไปกราบทูลถามพระสัมมาสัมพุทธเจ้าถึงข้อปฏิบัตินั้น พระพุทธเจ้าทรงอธิบายให้พราหมณ์ทั้งสองทราบว่าการเจริญพรหมวิหารเป็นทางที่ถูกต้องที่จะบรรลุถึงความเป็นไปอยู่ร่วมกับพรหมในพระพุทธศาสนา พรหมวิหาร 4 สามารถนำไปสู่พระนิพพานอันเป็นเป้าหมายสูงสุด แต่ถ้ายังไม่บรรลุถึงขั้นนั้นก็จะได้รับผล คือ ไปเกิดในพรหมโลกหลังจากสิ้นชีวิตไปแล้วดังที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าตรัสไว้ในอานิสงส์ของเมตตาข้อหนึ่งว่า “แม้ไม่ได้มรรคหรือผล ก็ยังมี พรหมโลกเป็นที่ไปในเบื้องหน้า”

2.2.1 ความหมายของพรหมวิหาร 4

กรมการศาสนา (2548, หน้า 5) ได้ให้ความเห็นว่า พรหมวิหาร คือ คุณสมบัติประจำใจสำหรับผู้ใหญ่โดยมุ่งธรรมสูงส่งดุจพรหม

กระทรวงศึกษาธิการ (2548, หน้า 32) ได้ให้ความเห็นว่าพรหมวิหาร หมายถึง ธรรมเครื่องเป็นอยู่ของผู้เป็นผู้ใหญ่ผู้ประเสริฐผู้เป็นครู

พระราชวรมุนี (ประยุทธ์ ปยุตโต, 2548, หน้า 148) ได้ให้ความเห็นว่า พรหมวิหาร 4 เป็นธรรมเครื่องอยู่อย่างประเสริฐ, ธรรมประจำใจอันประเสริฐ, หลักความประพฤติอันประเสริฐบริสุทธิ์, ธรรมที่ต้องมีไว้เป็นหลักและกำกับความประพฤติจึงจะชื่อว่าดำเนินชีวิตอย่างหมดจดและปฏิบัติตนต่อมนุษย์และสัตว์ทั้งหลายโดยชอบ

กิตติ์นิรันต์พานิช (2550, หน้า 68) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า วิหาร แปลว่า ที่อยู่ พรหม แปลว่าประเสริฐ คำว่าพรหมวิหาร หมายความว่า เอาใจจับอยู่ในอารมณ์แห่งความ

ประเสริฐหรือเอาใจไปขังไว้ในความดีที่สุด ซึ่งมีคุณธรรม 4 ประการคือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา โดยไม่หวังผลตอบแทนใดๆ

น้ำอ้อย อนุสนธิ์ (2554, หน้า 40) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า พรหมวิหาร หมายถึง ธรรมประจำใจในการดำเนินชีวิตอย่างประเสริฐ

พระไพฑูรย์ เมธิโก (2554, หน้า 45) ได้ให้ความเห็นไว้ว่า พรหมวิหาร หมายถึง คุณธรรมเป็นเครื่องเตือนใจให้ปฏิบัติต่อผู้อื่นอย่างประเสริฐ

จากที่กล่าวมา สรุปได้ว่า พรหมวิหาร หมายถึง ธรรมประจำใจของผู้ประเสริฐเป็นหลักความประพฤติดีในการดำเนินชีวิตให้เป็นไปอย่างบริสุทธิ์หมดจด ปฏิบัติต่อผู้อื่นโดยชอบด้วยหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา

2.3 การใช้หลักพรหมวิหาร 4

1. ความเมตตา

1.1 ความหมายของความเมตตา

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 265) กล่าวถึงความเมตตา หมายถึง ความรักความปรารถนาดีมีความรักใคร่ให้เป็นสุข หรือมีไมตรีจิตมิตรภาพ มีลักษณะตรงกันข้ามกับพยาบาท อันพยาบาทนั้น เป็นการมุ่งร้ายให้วิบัติ ส่วนเมตตามุ่งปรารถนาให้ประกอบไปด้วยสุขสมบัติ เป็นน้ำพรมใจให้เย็นเป็นสุข

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต) (2545, หน้า 20) กล่าวถึงความเมตตา หมายถึง ความปรารถนาดีมีไมตรีต้องการช่วยเหลือให้ทุกคนประสบประโยชน์และความสุข

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546 ,หน้า 872) กล่าวถึงความเมตตา หมายถึง ความรักและความเอ็นดู ความปรารถนาจะให้ผู้อื่นได้สุข

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี (2551, หน้า 204 - 217) กล่าวถึงความเมตตา หมายถึง การแสดงความรักความเมตตากับตนเองและผู้อื่น มีความยินดีความพอใจด้วยความสำเร็จของตนเองและผู้อื่น มีความระงับความพยาบาทได้ เป็นสมบัติ มีความเกิดขึ้นของเสน่หา เป็นวิบัติ

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโรมหาเถร) (2554, หน้า 3) กล่าวถึงความเมตตา หมายถึง ความรัก ความเชื่อใจของตัวเองเป็นคนดี มีความเมตตา ปรานีมีความรู้สึก อยู่เสมอว่าคนและสัตว์ ว่าคนทุกคนในโลก แม้แต่สัตว์เดรัจฉาน ที่เกิดมามีความรู้สึกเสมอกัน รักสุขเกลียดทุกข์เหมือนกันหมด ตัวเองมีความรักสุขฉันใด ผู้อื่นก็มีความรักสุขเช่นนั้น สรุปว่าความเมตตา หมายถึง ความรักความปรารถนาดีให้ผู้อื่นได้รับสุข ความสุขเกิดขึ้นได้ทั้งทางกายและทางใจมีการแสดงความรักความปรารถนาดีตามนิสัยเป็นปกติที่ต้องการให้ผู้อื่นสุขส่งเสริมช่วยเหลือให้ทุกคนประสบแต่ความสุข ความเจริญแก่ตนเองและผู้อื่น คิดทำประโยชน์แก่มนุษย์และสัตว์ทั่วหน้า ไม่คิดมุ่งร้ายหรืออิจฉาริษยาต่อกัน

1.2 ความสำคัญของความเมตตา

กระทรวงศึกษาธิการ (2543, หน้า 265) กล่าวถึงความสำคัญของความเมตตาว่า การหลุดพ้นจากการพยาบาท คือความคิดมุ่งร้ายทางจิตใจอย่างหนึ่ง มีขึ้นเมื่อประสบอารมณ์เรื่องที่

ไม่ชอบ เช่น มีใครมาทำร้ายด่าว่าให้เจ็บใจ จึงเกิดพยาบาทขึ้น เกิดความโกรธอย่างแรงถึงคิดมุ่งร้ายหมายให้ผู้อื่นถึงความวิบัติ

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี (2551, หน้า 204 - 217) กล่าวถึงความสำคัญของความเมตตาว่า การระลึกถึงความเป็นที่รัก การแสดงความรักให้ตนเองมีการแผ่เมตตาให้ตนเองก่อนเพื่อความเป็นพยานแล้วค่อยแผ่เมตตาให้ผู้อื่นที่ชอบใจ มีการให้แบ่งปันกันไป การพูดไพเราะบ้าง มีการระงับความโกรธเมื่อนึกถึงความผิดของผู้เป็นศัตรูกัน มีความเป็นไปโดยอาการเป็นประโยชน์เป็นลักษณะ มีการน้อมนำเอาประโยชน์เข้าไป เป็นรส มีการกำจัดความอาฆาต เป็นผลปรากฏ มีการเล็งเห็นอาการของสัตว์ทั้งหลาย เป็นที่น่าชอบใจ

สุทธิพร บุญส่ง (2551, หน้า 22) กล่าวถึงความสำคัญของความเมตตาว่า การมีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่สมาชิกในหมู่คณะเดียวกัน การเอื้อเฟื้อสงเคราะห์ผู้ที่อ่อนแอกว่า ไม่เห็นแก่ตัว การให้ความรักความเมตตาแก่สมาชิกให้สังคมมีแต่ความรัก ความสามัคคี มีวาจาดีต่อกัน พูดจาสุภาพ ไม่พูดค่อนขอด นินทาว่าร้าย เมื่อมีปัญหาขัดแย้งก็พูดจาตกลงกันด้วยเหตุผล นอกจากนี้ยังการกล่าวแจ้งข่าวสารที่มีประโยชน์ การอบรมสั่งสอนตักเตือนกันด้วยความหวังดี และการคิดดีต่อกัน ไม่คิดมุ่งร้ายหรืออิจฉาริษยากัน มีความเสียใจด้วยเมื่อผู้อื่นประสบความเสียหาย

สุปราณี จิราณรงค์ (2551, หน้า 37 - 38) กล่าวถึงความสำคัญของความเมตตาว่า ต้องมีความรักใคร่ ปรารถนาดี มีจิตใจที่เป็นไมตรี คิดและทำประโยชน์แก่มนุษย์และสัตว์ทั่วไป

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโรมหาเถร) (2554, หน้า 3) กล่าวถึงความสำคัญของความเมตตาว่าการมีเมตตาในลักษณะที่โง่ ๆ อาจมีภัยถึงตัวเอง บุคคลที่เราต้องแสดงความรักความเมตตา แบ่งได้เป็นคน 4 ประเภท 1) อุคฆฏิตัญญู คนมีปัญญาดี 2) วิปจิตัญญู มีปัญญาต่ำมานิดหนึ่ง 3) เนยยะ พอแนะนำได้ เมื่ออธิบายได้หลายๆ ครั้ง บุคคล 3 จำพวกนี้ พระพุทธเจ้าทรงมีพระมหากรุณาธิคุณ 4) ปทปรมะ เอาดีไม่ได้นี้ องค์สมเด็จพระจอมไตร ทรงเสด็จหลีก ไม่ทรงสั่งสอน เพราะเมื่อทรงสั่งสอนแล้วไม่รับฟัง ดังนั้นการจะแสดง (เมตตา) ความรัก ควรมีการพิจารณาบุคคลในแต่ละประเภทนั้นสมควรหรือไม่

สรุปความสำคัญความเมตตาว่า ความปรารถนาให้ผู้อื่นมีความสุขมีความรักความหวังดีคิดที่จะให้ผู้อื่นได้รับความสุขทั้งทางกายและทางใจ

2 ความกรุณา

2.1 ความหมายความกรุณา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 70 - 71) กล่าวถึงความหมายความกรุณา หมายถึง ความสงสารอยากสงเคราะห์ให้ความช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

สุมาลี วงศ์ษา (2550, หน้า 40) สรุปความกรุณา หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงความช่วยเหลือผู้อื่นพ้นทุกข์มีความสุขตามความสามารถของตน

สุปราณี จิราณรงค์ (2551, หน้า 37-38) กล่าวถึง ความหมายของความกรุณาหมายถึง ความสงสารเห็นใจ คิดช่วยให้ผู้อื่นพ้นทุกข์

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี (2551, หน้า 217 - 219) กล่าวถึง ความหมายของความกรุณา หมายถึง บุคคลผู้เป็นที่รักก็ตั้งอยู่ในฐานะผู้เป็นที่รักอยู่นั้นหาใช่อารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งกรุณาได้หรือไม่

พระจำปี จินดา (2552, หน้า 53) สรุปความหมายความกรุณา หมายถึง ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ไม่เดือดร้อน รู้จักการให้อภัยซึ่งกันและกัน รู้จักการแบ่งปันตามความสามารถของตนเห็นความทุกข์ความเดือดร้อนของคนและสัตว์ทั้งปวง

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโรมหาเถร) (2554, หน้า 3) กล่าวถึงความหมายความกรุณา หมายถึง ถ้าคนทุกคนมีความกรุณาสงสาร เกื้อกูลซึ่งกันและกันสงเคราะห์ซึ่งกันและกัน ก็เกิดอารมณ์เย็นความเร่าร้อนก็ไม่มี

สุวลัยพร พันธ์โยธี (2554, ย่อหน้า 7) กล่าวถึงความหมายความกรุณา หมายถึง ความสงสารคิดช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์เดือดร้อน เป็นสภาพจิตที่ต่อเนื่องจากความเมตตา เพราะความเมตตาเป็นเพียงความรัก ความปรารถนาดีที่อยากให้พ้นทุกข์ยังไม่ได้กระทำการช่วยเหลือ

สรุปได้ว่า ความกรุณา หมายถึง ความสงสาร ความปรารถนาดีต้องการช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ได้รับความสุข ช่วยเหลือบำบัดปลดเปลื้องความทุกข์ยากของคนและสัตว์ การสงสารเมื่อ ผู้อื่นได้รับความลำบากไม่ว่าคนหรือสัตว์

2.2 ความสำคัญของความกรุณา

พระเทพบัณฑิต (2543, หน้า 25) กล่าวถึง ความสำคัญของความกรุณาว่าการสงสาร การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความสงสารช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์บางทีอาจช่วยเหลือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ ช่วยเหลือในด้านการให้ความรู้ การช่วยเหลือในด้านอามิสสิ่งของต่าง ๆ แล้วแต่ความเหมาะสม การช่วยเหลือผู้อื่นต้องช่วยเหลือเพื่อให้เกิดประโยชน์ช่วยเหลือให้เป็น ช่วยเหลือโดยวิธีการส่งเสริมให้คนอื่นได้ช่วยเหลือตนเอง

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 70 - 71) กล่าวถึงความสำคัญของความกรุณาว่า การแสดงการขอร้องอย่างสุภาพ เช่น กรุณาส่ง การใช้ร่วมกับคำสรรพนามสำหรับพระเจ้าแผ่นดิน เช่น กราบบังคมทูลพระกรุณา กรุณาทฤคุณ [-ทรึคุณ] คุณอันยิ่งใหญ่ คือ กรุณาธิคุณ

สุจิตรา อ่อนค้อม (2549, หน้า 45) กล่าวถึงความสำคัญของความกรุณาว่า การปฏิบัติเมื่อทำการกรุณาพรหมวิหาร คือ ลำดับแรกต้องแผ่ให้ตนเองก่อน แล้วจึงแผ่ให้ผู้ที่มีความลำบาก การแผ่กรุณาพรหมวิหารบุคคลผู้ที่ควรห้ามมีดังนี้ตามลำดับ 1) บุคคลที่เกลียดกันเนื่องจากจะทำให้เกิดความอึดอัด ขุ่นหมองไม่สบาย 2) บุคคลที่รักมาก เพราะเมื่อทุกข์เพียงเล็กน้อยเกิดขึ้นกับบุคคลที่ตนรักมากนั้น ก็อาจถึงกับร้องไห้ออกมา 3) บุคคลที่เป็นกลางๆ (ไม่รักไม่ชัง) เพราะจะทำให้จิตใจไม่สบาย ด้วยบุคคลนั้น ไม่มีคุณธรรมที่ทำให้เกิดความเคารพรักใคร่ 4) บุคคลที่เป็นศัตรูกัน เพราะเมื่อนึกถึง โทสะย่อมเกิดขึ้น 5) บุคคลที่เป็นเพศตรงกันข้ามกับตน เพราะจะทำให้เกิดความกำหนัดยินดีได้ 6) บุคคลที่ตายไปแล้ว เพราะการเจริญเมตตาให้คนที่ตายไปแล้ว ไม่สามารถทำให้เกิด อุปจารสมาธิและอัปปนาสมาธิได้ (คือการปฏิบัติไม่ก้าวหน้า)

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี (2551, หน้า 217 - 219) กล่าวถึงความสำคัญของความกรุณาว่า การแสดงความสงสาร การพบใครที่น่าสงสารประสบความลำบากอย่างยิ่งยากแค้นแสนเข็ญ มีมือและเท้าด้วนกุด นอนในที่ศาลาสำหรับผู้อนาถา วางกระเบื้องไว้ข้างหน้ามีหมู่หนอนหลั่งไหลออกมาจากมือและเท้า ส่งเสียงร้องครวญครางอยู่ มีความปรารถนาอยากให้พ้นทุกข์

สุวลัยพร พันธ์โยธี (2554, ย่อหน้า 7) กล่าวถึงความสำคัญของความกรุณาว่า มีความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ การกระทำลงมือช่วยเหลือด้วยความรักความสงสาร ใฝ่ใจที่จะปลดเปลื้อง ความทุกข์ยากเดือดร้อนของคนและสัตว์ทั้งปวง

สรุปได้ความสำคัญความกรุณาว่า ความปรารถนาให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ จากสิ่งที่เข้ามาเบียดเบียนให้เกิดความไม่สบายกายไม่สบายใจ

3. ความมุทิตา

3.1 ความหมายความมุทิตา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 869) กล่าวถึงความมุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ความมีจิตพลอยยินดีในลาภยศสรรเสริญสุขของผู้อื่น

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี (2551, หน้า 219 - 221) กล่าวถึง ความหมายความมุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีได้ยินข่าวบุคคลผู้เป็นที่รักมีความสุข ถึงแล้วซึ่งความสุขหรือว่ามีสุขวัตถุจัดแจงไว้ดีแล้ว บันเทิงอยู่ได้ก็ดี ก็พึงทำมุทิตาขึ้นอย่างนี้ว่า “สัตว์ผู้นี้กำลังบันเทิงอยู่หนอ โอ สาธุ โอ ดีจริง” ผู้ซึ่งหน้ารัก น่าชอบใจ ก็พึงเป็นผู้บันเทิงฉันใด ก็ย่อมแผ่มุทิตาไปยังสัตว์ทั้งปวงทั้งหลาย ฉันนั้น มีความไม่ริษยา เป็นรส มีการกำจัดความไม่ยินดี (ในสมบัติของผู้อื่น) เป็นผลปรากฏ

สุปราณี จิราณรงค์ (2551, หน้า 37 - 38) กล่าวถึงความหมายของความมุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นอยู่ดีมีสุข ไม่เป็นทุกข์

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโรมหาเถร) (2554, หน้า 3) กล่าวถึงความหมายของความมุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ยินดีเมื่อบุคคลได้ดี เมื่อเห็นคนอื่นได้ดีแล้วย่อมยินดีด้วย ดีใจด้วย พร้อมทั้ง รับเอาความดีของผู้ทรงความดี เพื่อผลของความดีนั้น อันนี้เป็นอีกปัจจัยหนึ่งให้มีความเยือกเย็น

สุวลัยพร พันธ์โยธี (2554, ย่อหน้า 3) กล่าวถึงความมุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ยินดีเมื่อผู้อื่นพ้นจากความทุกข์ ความเดือดร้อน ไม่ว่าการพ้นทุกข์นั้น จะเกิดจากความเมตตากรุณาของตนหรือผู้อื่น

สรุปว่า ความมุทิตา หมายถึง ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี เมื่อได้เห็นได้ยินผู้อื่นหรือลูกศิษย์มีความสุขสบายตามสภาพตนแล้วพลอยยินดีชื่นชมแสดงความยินดีในลาภยศสรรเสริญสุขของลูกศิษย์หรือผู้อื่น

3.2 ความสำคัญของความมุทิตา

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช) (2548, หน้า 1) กล่าวถึงความสำคัญความมุทิตาไว้ว่า ความยินดีพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดีได้รับความสำเร็จ มีความสุขมีความเจริญก้าวหน้า ยินดีในสิ่งที่ผู้อื่นได้รับ ไม่มีความอิจฉาริษยากันในความสำเร็จของผู้อื่นด้วยการพูดแสดงความยินดีบ้าง การส่งบัตรอวยพรไปแสดงความยินดีบ้าง การมอบของขวัญกระเช้าดอกไม้แสดงความยินดีบ้าง เป็นต้น

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี (2551, หน้า 219 - 221) กล่าวถึงความสำคัญความมุทิตาไว้ว่า ความยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี ผู้ที่เริ่มเจริญในมุทิตาภาวนา ไม่ควรเริ่มในบุคคลผู้เป็นที่รักเป็น

ต้นก่อน เพราะว่า บุคคลผู้เป็นที่รัก หาเป็นปทัฏฐานแห่งมุทิตา ด้วยเพียงความเป็นที่รักเท่านั้น หรือไม่มีความระงับความไม่ยินดีได้ เป็นสมบัติ มีความเกิดขึ้น แห่งความรื่นเริงหรรษาเป็นวิบัติ

วิไล ตั้งจิตสมคิด (2554, หน้า 165) กล่าวถึง ความสำคัญความมุทิตาไว้ว่า ความชื่นชมยินดีเมื่อศิษย์ได้ดี และยกย่องเชิดชูให้ปรากฏอันเป็นการให้กำลังใจ และช่วยให้เกิดความภูมิใจในตนเอง

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโรมหาเถร) (2554, หน้า 3) กล่าวถึงความสำคัญความมุทิตาไว้ว่า ความไม่อิจฉาริษยาซึ่งกันและกัน มีการเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน

สุวลัยพร พันธ์โยธี (2554, หน้า 3) กล่าวถึงความสำคัญของความมุทิตาไว้ว่า การยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี เป็นหลักธรรมที่แสดงให้เห็นถึงบุคลิกของคนใจกว้าง ไม่คับแคบนับเป็นความดีอย่างหนึ่ง

สรุปได้ความสำคัญความมุทิตาว่า ความชื่นชมยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี การแสดงความยินดีด้วยความจริงใจเมื่อผู้อื่นประสบความสำเร็จสามารถประกอบอาชีพได้เจริญก้าวหน้าก้าวหน้าก็แสดงความยินดีด้วยความจริงใจไม่มีจิตใจริษยา การมีมุทิตาทำให้การสร้างมิตร สร้างไมตรีจิตกับผู้อื่นเป็นเรื่องง่าย

4. ความอุเบกขา

4.1 ความหมายความอุเบกขา

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546, หน้า 1,385) กล่าวถึงความอุเบกขา หมายถึง การวางเฉย ความเที่ยงธรรม ความวางตัวเป็นกลาง ความวางใจเฉยอยู่

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี (2551, หน้า 221 - 222) กล่าวถึงความหมายความอุเบกขา หมายถึง การวางเฉย มีความเป็นไปอาการเป็นกลางในสัตว์ทั้งหลาย เป็นลักษณะ มีการมองเห็นความเสมอกันในสัตว์ทั้งหลายเป็นรส มีความยินดียินร้ายได้ เป็นผล มีการเห็นภาวะที่สัตว์ทั้งหลายมีเป็นผู้มีกรรมเป็นของตน

สุปราณี จิราณรงค์ (2551, หน้า 37 - 38) กล่าวถึง ความหมายความอุเบกขา หมายถึง การวางเฉย ว่าความวางใจเป็นกลาง มีจิตใจเที่ยงธรรม แต่พร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่นที่เดือดร้อน

วิไล ตั้งจิตสมคิด (2554, หน้า 165) กล่าวถึงความอุเบกขา หมายถึง การวางเฉย ว่าเป็นการวางตัววางใจให้เป็นกลาง อันจะให้ดำรงอยู่ในธรรมตามที่พิจารณาเห็นด้วยปัญญามีจิตเรียบตรงเที่ยงตรงดุจตราชั่ง ไม่เอนเอียงด้วยรักหรือชังพร้อมที่จะวินิจฉัยและปฏิบัติไปตามธรรมพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลเมื่อผู้อื่นเดือดร้อนเป็นทุกข์

สุวลัยพร พันธ์โยธี (2554, หน้า 3) กล่าวถึง ความหมายความอุเบกขา หมายถึง การวางเฉย การทำใจเป็นกลาง โดยพิจารณาข้อเท็จจริง ในการตัดสินใจในเรื่องใด ๆ ต้องพิจารณาใคร่ครวญด้วยปัญญา มีเหตุผลอย่างถูกต้องด้วยความเที่ยงตรงสามารถใช้สติปัญญาพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องประกอบด้วยเหตุผล แล้วปฏิบัติลงไปด้วยความเยือกเย็นสุขุมรอบคอบ สามารถดำรงมั่นรักษาความถูกต้องหรือความยุติธรรมไว้ได้

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโรมหาเถร) (2554, หน้า 3) กล่าวถึงความอุเบกขา หมายถึง การวางเฉยต่ออารมณ์ที่เข้ามากระทบใจ ใครจะว่า จะนินทาก็เฉยจิตก็สบายเมื่อ

มีคนชม คนสรรเสริญก็เฉยไม่พลอยรู้สุขไปกับคำสรรเสริญของบุคคลเหล่านั้น จิตใจก็เป็นปกติสุขไม่หวั่นไหว อย่างนี้ก็เป็นอาการของความสุข

สรุปได้ว่า การมีอุเบกขา หมายถึง การวางเฉย การที่ครูเข้าใจในธรรมชาติของศิษย์มีความฉลาดแตกต่างกัน ครูจึงต้องแสวงหาวิธีสอนที่แตกต่าง รวมถึงการมีความยุติธรรมมีใจเป็นกลางในการตัดสินโทษ การทำใจเป็นกลางไม่ลำเอียงไม่แบ่งพรรคแบ่งพวกมองสิ่งทั้งหลายตามความเป็นจริงให้ความรักศิษย์ปฏิบัติต่อศิษย์เสมอกัน

4.2 ความสำคัญของความอุเบกขา

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี (2551, หน้า 221 - 222) กล่าวถึง ความสำคัญของความอุเบกขาว่า มีความระงับแห่งความยินดีและยินร้ายเป็นสมบัติมีความเกิดขึ้นแห่ง อัญญาณุเบกขา(ความวางเฉยโดยไม่มีปัญญา) (อิงกามคุณ) เป็นวิบัติ

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโรมหาเถร) (2554, หน้า 3) ได้กล่าวถึงความสำคัญของความอุเบกขา การวางเฉยต่ออารมณ์ทั้งหมด คือ อารมณ์ที่มาจากกระแสเสียงมาจากอาการทางกาย และถ้าอารมณ์ภายนอกและอารมณ์ภายใน อารมณ์ภายนอกหมายถึงว่าตาสัมผัสรูปไม่สนใจในรูป หูสัมผัสเสียงไม่สนใจในเสียง จมูกสัมผัสกลิ่นกายไม่สนใจในกายลิ้นสัมผัสในรสไม่สนใจในรส กายสัมผัสแตะต้องไม่สนใจในการสัมผัส เรียกว่า อารมณ์ มาจากภายนอกและภายใน

สรุปได้ว่า ความสำคัญของความอุเบกขา การวางเฉย ซื่อสัตย์ต่อข้อเท็จจริงเข้าใจในธรรมชาติของคนว่ามีความฉลาดแตกต่างกัน พิจารณาความจริงโดยยุติธรรมไม่เอนเอียงเข้าข้างคนใดคนหนึ่งด้วยความรักหรือไม่พอใจ มีการพิจารณาใคร่ครวญด้วยปัญญาอย่างมีเหตุผลอย่างถูกต้องว่าใครทำสิ่งใดย่อมได้รับสิ่งนั้นตอบสนองคืนบุคคลผู้กระทำ และการพิจารณาข้อเท็จจริงอย่างถูกต้องประกอบด้วยเหตุผลและข้อเท็จจริง

กล่าวโดยสรุปการเจริญพรหมวิหาร 4 คือเป็นหลักประพฤติปฏิบัติอย่างหนึ่งของพระพุทธศาสนาที่สอนให้ควบคุมกำกับจิตใจของมนุษย์ให้แสดงออกในด้านความรักความสงสารความชื่นชมยินดีทั้งมีจิตใจเป็นกลางไม่ลำเอียงทั้งตัวบุคคลหรือคณะ ไม่ว่าจะอยู่ต่อหน้าและลับหลัง สำหรับงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยนิยามหลักพรหมวิหาร 4 โดยการบูรณาการเข้ากับการบริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. เมตตา หมายถึง ความรักใคร่ ความคิดปรารถนาดี เป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของผู้อยู่ใต้บังคับบัญชาตามความถนัด เป็นผู้ที่มีเหตุผลในการทำงาน กำหนดเวลาการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้ร่วมงานด้วยกัน สนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า ให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากรและเพื่อนร่วมงาน คอยชี้แนะเมื่อทำผิดพลาด

2. กรุณา หมายถึง ความสงสาร อยากให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ เป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงานเมื่อมีการทำผิดพลาด ร่วมกันวางแผนในการทำงาน เป็นที่ปรึกษาคำแนะนำแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหา ให้โอกาสผู้ที่ทำงานผิดพลาดได้มีโอกาสปรับปรุงตนเองและเข้าร่วมงานต่อเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด จัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ เห็นอกเห็นใจ

เสมอเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับความเดือดร้อน คอยชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจและมีความเสมอภาคอย่างเท่าเทียมกัน

3. มุทิตา หมายถึง ความพลอยยินดีเมื่อผู้อื่นได้ดี จัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสมตามสมควร เป็นผู้สร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ มีส่วนช่วยในการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของบุคลากร และควรได้รับการชื่นชมและยกย่อง เปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่ เป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน มีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ

4. อุเบกขา หมายถึง การวางเฉย การทำตัวเป็นกลาง ไม่มีอคติหรือลำเอียง มอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร มีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่การงาน ดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม จัดระเบียบในการบริหารพัฒนาโรงเรียนอย่างเหมาะสม พิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม ประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม

2.4 สภาพพื้นที่ศึกษา

สภาพพื้นที่ที่ศึกษาโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนกมลาไสย

โรงเรียนกมลาไสยตั้งอยู่เลขที่ 184 หมู่ที่ 15 ถนนราษฎรบริหาร ตำบลกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาประจำอำเภอ เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม พ.ศ.2492 ที่ศาลาการเปรียญ วัดเกษมาคม ใช้อักษรย่อ “ก.ส.4” เนื่องจากการก่อสร้างอาคารเรียน ตามงบประมาณราชการบนที่ดินสงวนไว้ยังไม่แล้วเสร็จ และต่อมาได้ย้ายเข้ามาเรียนในอาคารหลังใหม่เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2493 โดยมี นายพลอย มหาแสน เป็นครูใหญ่คนแรก พื้นที่ 127 ไร่ 1 งาน 84 ตารางวา ต่อมาแบ่งให้กับกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 4 ไร่ ปัจจุบันมีพื้นที่ 123 ไร่ 1 งาน 84 ตารางวา อยู่ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ 13 กิโลเมตร

ปรัชญา

วิชฺชา จ วินโย จ สมฺปวตฺเตติ : วิชากับวินัยต้องไปด้วยกัน

วิสัยทัศน์

โรงเรียนกมลาไสยเป็นโรงเรียนชั้นนำด้านคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานการศึกษาพัฒนาสู่สากล (World Class)

เป้าหมาย

1. เพื่อพัฒนาหลักสูตรการเรียนการสอน ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง
2. เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นครูยุคใหม่ตามแนวทางการปฏิรูปการศึกษา
3. เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้มีคุณภาพ ได้มาตรฐานการศึกษา พัฒนาสู่สากล
4. เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์

โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์ ตั้งอยู่เลขที่ 170 หมู่ 1 บ้านแก ตำบลธัญญา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ รหัสไปรษณีย์ 46130 เดิมเป็นสาขาโรงเรียนกมลาไสย

พ.ศ. 2535 เดือนธันวาคม ได้รับอนุมัติจากกรมสามัญศึกษาให้จัดตั้งเป็นสาขาของโรงเรียนกมลาไสย โดยใช้เนื้อที่สาธารณประโยชน์ดงหนองแคน จำนวน 100 ไร่ ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลาไสย นายบุญชอบ สุขสวัสดิ์ แต่งตั้งให้นายชูศักดิ์ สารผล อาจารย์ 2 ระดับ 5 เป็นผู้ดูแลสาขา

ปัจจุบันปีการศึกษา 2560 มีครูผู้สอน 12 คน พนักงานราชการ 1 คน ครูธุรการ 1 คน ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ 1 คน ครูผู้ทรงคุณค่าแห่งแผ่นดิน 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว 1 คน ได้รับงบประมาณปรับปรุงอาคารเรียน

ปรัชญา

การศึกษาพัฒนาคน พัฒนาชาติ

วิสัยทัศน์

เป็นโรงเรียนที่จัดและส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง พัฒนาผู้เรียนให้มีคุณธรรมจริยธรรม มีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง ใฝ่เรียนรู้สู่มาตรฐานสากล ภายใต้บรรยากาศสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ

1. จัดบริการ ส่งเสริม สนับสนุน และประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนของสังคม และจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ขององค์กร รวมทั้งเสริมสร้างความเข้มแข็งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ
3. ยกระดับขีดความสามารถของผู้เรียนเต็มตามศักยภาพและมุ่งสู่มาตรฐานสากล
4. ส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และชุมชน ให้มีการดำรงชีวิตโดยยึดหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนได้รับโอกาสในการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างเท่าเทียม มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน
2. ด้านความสามารถในการแข่งขัน ผู้เรียนทุกคนได้รับการพัฒนาด้านภาษา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และอาชีพ เพื่อการพึ่งพาตนเอง และเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันในระดับเขตพื้นที่ ระดับเขตตรวจราชการ และระดับประเทศ
3. ครูและบุคลากรทางการศึกษาปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนาศักยภาพสู่สากล ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาระดับมัธยมศึกษา

โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร

โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร เป็นโรงเรียนมัธยมระดับตำบล ตั้งอยู่ที่บ้านเลขที่ 139 หมู่ที่ 1 บ้านหนองแปน ตำบลหนองแปน อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ กระทรวงศึกษาธิการ ประกาศจัดตั้งเมื่อ วันที่ 20 เมษายน พ.ศ. 2519 ให้ชื่อว่า “โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร” มีพื้นที่ 47 ไร่ 3 ปัจจุบัน มีนางสาวทศพร ทักษิมา เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน มีครู- อาจารย์ปฏิบัติงาน รวมทั้งสิ้น 26 คน นักการภารโรง 1 คน ลูกจ้างชั่วคราว 1 คน ครูอัตราจ้าง 2 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน นักเรียน จำนวน 378 คนอัตราส่วนครู : นักเรียน เท่ากับ 1 : 16

วิสัยทัศน์ (Vision)

โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร จัดการศึกษาให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายในปีการศึกษา 2556 ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรมจริยธรรม ร่วมมือกับชุมชนในการอนุรักษ์พัฒนาสิ่งแวดล้อมและดำเนินกิจกรรมภายใต้หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

พันธกิจ (Mission)

1. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม นำความรู้และน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงสู่วิถีชีวิต เห็นคุณค่าของวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นของตนเอง ตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ
2. ส่งเสริม สนับสนุน ให้ผู้เรียนเห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อม และร่วมอนุรักษ์ไว้เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติ
3. ส่งเสริม สนับสนุนและประสานความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน ภาคเอกชนและท้องถิ่นในการจัดการศึกษา ขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง เสมอภาคมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา รวมทั้งสร้างความเข้มแข็ง ในการจัดกระบวนการเรียนรู้
4. พัฒนาระบบบริหารจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน มุ่งสู่ผลสัมฤทธิ์ขององค์กร ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้ผู้เรียนมีคุณภาพ และจัดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศให้ทันสมัย

เป้าหมาย (School Goals)

1. นักเรียนเป็นคนดี มีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีงาม เห็นคุณค่าของประเพณีวัฒนธรรมและดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้ อย่างมีความสุขตามหลักเศรษฐกิจพอเพียงและตามแนวทางวิถีพุทธ
2. นักเรียนทุกคน เห็นคุณค่าของสิ่งแวดล้อมและร่วมกันอนุรักษ์แหล่งเรียนรู้รวมถึงการรู้จักใช้แหล่งเรียนรู้ ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
3. โรงเรียนได้รับการสนับสนุนทั้งด้านทรัพยากร งบประมาณและบุคลากร จากผู้ปกครอง ชุมชนและท้องถิ่น เพื่อให้การจัดการศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้
4. โรงเรียนมีระบบการบริหารจัดการศึกษาที่ได้มาตรฐาน นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงขึ้น และได้รับการพัฒนาด้านต่าง ๆ เพื่อการพึ่งพาตนเองและเพิ่มสมรรถนะการแข่งขันในระดับที่สูงขึ้น

โรงเรียนโคกศรีเมือง

โรงเรียนโคกศรีเมือง ประกาศจัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2526 เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาแบบสหศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

สถานที่ตั้ง บริเวณโคกดงเปลือย บ้านสวนโคก หมู่ที่ 13 ตำบลดงลิง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ มีเนื้อที่ 300-0-0 ไร่ ระยะห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ประมาณ 28 กิโลเมตร

ปัจจุบัน ปีการศึกษา 2554 มีข้าราชการครู 19 คน พนักงานราชการ 3 คน ครูอัตราจ้าง 3 คน เจ้าหน้าที่ธุรการ 1 คน ครูพี่เลี้ยงเด็กพิการ (เด็กพิเศษ) 1 คน ลูกจ้างประจำ 2 คน ลูกจ้างชั่วคราว 1 คน ยาม 1 คน จัดห้องเรียนเป็นห้อง 2-2-2 / 2-2-2 จำนวนนักเรียน 285 คน รวม 12 ห้อง เนื้อที่ 130 ไร่ (แบ่งที่ดินให้เทศบาลตำบลดงลิง ประมาณ 170 ไร่)

วิสัยทัศน์

โรงเรียนโคกศรีเมืองมุ่งมั่นจัดการศึกษาให้บรรลุตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน นักเรียนเป็นผู้มีสุนทรียภาพทางศิลปะ ดนตรี กีฬา มุ่งพัฒนาสู่อาเซียน มีความรู้คู่คุณธรรม ดำเนินชีวิตแบบพอเพียง มีความเป็นไทย ทันสมัยด้วยเทคโนโลยี ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชน

เป้าหมาย

1. ส่งเสริมสนับสนุน การให้การบริการการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
2. พัฒนาผู้เรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษาและมีความเป็นไทย ปฏิบัติการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
3. พัฒนาส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สื่อการสอนทุกประเภทให้มีประสิทธิภาพทันสมัยอยู่เสมอ
4. สามารถรองรับสิทธิและโอกาสทางการศึกษาของประชาชนอย่างทั่วถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย

โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม

โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดเล็ก ตั้งอยู่ในพื้นที่ หมู่ 9 ตำบลโพนงาม อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ บนเนื้อที่ 47 ไร่ 2 งาน 31 ตารางวา จัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 เดิมเป็นสาขาของโรงเรียนโคกศรีเมือง เปิดสอนครั้งแรก เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2534 โดยอาศัยอาคารเรียนโรงเรียนชุมชนพนงามประสาทศิลป์ รับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เป็นรุ่นแรกจำนวน 70 คน โดยมีนายประเวส ดลเจิม เป็นผู้ดูแลสาขา ต่อมาได้รับการสนับสนุนจากสภาตำบลโพนงามและหลวงปู่สมสี สุจิตฺโต เจ้าอาวาสวัดป่าศรีสว่างธรรมในการจัดหาสถานที่สาธารณะประโยชน์ดงบ้านน้อย สำหรับสร้างโรงเรียนและให้การสนับสนุนอุปกรณ์ ประกอบการเรียนการสอน

ต่อมาในปี พ.ศ.2536 กระทรวงศึกษาธิการประกาศจัดตั้งเป็นเอกเทศ ชื่อว่า “โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม” เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2536 ซึ่งถือว่าเป็นวันสถาปนาโรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม

ในปี พ.ศ.2540 เปิดรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เป็นรุ่นแรก จำนวน 50 คน ปัจจุบันโรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคมเปิดสอนตั้งแต่ระดับช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 – 6) โดยมีนายเรืองศักดิ์ โพธิ์หล้า ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา

ปรัชญาโรงเรียน

"สุวิชาโน ภวโหติ" ผู้มีวิชาความรู้เป็นผู้เจริญ

วิสัยทัศน์

พัฒนาคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สู่มาตรฐานสากล บนพื้นฐานของความเป็นไทย พัฒนาคุณธรรมจริยธรรม วิถีชีวิตตาม แนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ และปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

พันธกิจ

โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม มีพันธกิจในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และพัฒนาผู้เรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชากรวัยเรียนทุกคน ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ
2. ส่งเสริมให้ผู้เรียนมีคุณธรรมจริยธรรม มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตร
3. พัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

เป้าประสงค์

1. ผู้เรียนมีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร ตามมาตรฐานการศึกษา มีทักษะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง รักการเรียนรู้และพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
2. สถานศึกษามีหลักสูตร และกระบวนการจัดการศึกษาที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ที่เข้มแข็ง
3. สถานศึกษามีแหล่งเรียนรู้ทั้งใน และนอกสถานศึกษาอย่างพอเพียงและมีการใช้แหล่งเรียนรู้ อย่างคุ้มค่า
4. สถานศึกษามีการกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมตามแนวทางโรงเรียนวิถีพุทธ และประยุกต์ใช้ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำรงชีวิต
5. สถานศึกษามีการกิจกรรมส่งเสริมการพัฒนาครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้และทักษะในการปฏิบัติงาน
6. สถานศึกษามีการพัฒนาระบบบริหารจัดการที่เน้นการมีส่วนร่วม เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบต่อคุณภาพการศึกษา

2.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.5.1 วิจัยในประเทศ

ณัฐทพัสส์ หินไชยศรี (2557, หน้า 40) ได้ศึกษา การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู : กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิกรม์และวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิกรม์บริหารธุรกิจ พบว่า การใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารโรงเรียนศรีวิกรม์และวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิกรม์บริหารธุรกิจ จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา สรุปได้ว่าการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียนลำดับได้ดังนี้ ด้านมุทิตา ด้านกรุณา ด้านเมตตา ด้านอุเบกขา

น้ำอ้อย อนุสนธิ์ (2554, หน้า 81) ได้ศึกษาเรื่องการใช้หลักธรรมพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมของการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาทุกด้าน อยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของครูที่มีต่อการใช้พรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษาจำแนกตามเพศและประสบการณ์การทำงาน พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พระมนัส อคฺคธมฺโม (ก้อนใหญ่) (2555, บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร ภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยตามค่าเฉลี่ย คือ ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา และด้านเมตตา 2. เปรียบเทียบภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษา เขตตลิ่งชันกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามความคิดเห็นของครู พบว่า เมื่อจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา ครูผู้สอนมีความเห็นเกี่ยวกับภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

บุปผา พิกุลแก้ว (2553, บทคัดย่อ) ได้ทำวิจัยเรื่อง “การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านการวัดผลและประเมินผล ด้านการส่งเสริมวิชาการ และด้านการวางแผนวิชาการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เพศชายและเพศหญิงและประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นโดยรวมทุกด้านไม่แตกต่างกัน ในขณะผู้ที่มีอายุต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นโดยรวมแตกต่างกัน อย่างมีในสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบสำคัญ พบว่า ผู้บริหารมีการประยุกต์ใช้หลักกรุณาโดยส่วนใหญ่ รองลงมาคือ เมตตา อุเบกขา มุทิตา โดยเฉพาะใช้หลักกรุณากับงานการวัดผลและประเมินผล ใช้หลักเมตตากับการวางแผนวิชาการ ใช้หลักมุทิตากับงานส่งเสริมวิชาการ และใช้หลักอุเบกขากับงานหลักสูตรและการเรียนการสอน

วิเชียร บุญกล้า (2550 หน้า บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ ด้านมุทิตา ด้านเมตตา ด้านอุเบกขา และด้านกรุณา ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่มีอายุจริงต่ำกว่า 45 ปี และอายุจริง 45 ปีขึ้นไป มีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตาและด้านอุเบกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน ซึ่งมีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

พระจำปี ชินดา (2552, บทคัดย่อ) ได้เสนอปริญญานิพนธ์เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. ด้านเมตตา 2. ด้านมุทิตา 3. ด้านอุเบกขา 4. ด้านกรุณา ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามอายุในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำการทดสอบรายคู่ในภาพรวม พบว่า กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี แตกต่างกันอายุระหว่าง 40-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและจำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำการทดสอบรายคู่ในภาพรวม พบว่า กลุ่มที่เป็นครูผู้สอนแตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3-4 และแตกต่างกันกับกลุ่มที่เป็นกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบรายคู่ในภาพรวม พบว่า กลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี แตกต่างกับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0161

มุกดา อนุกานนท์ (2555, บทคัดย่อ) “การศึกษาพฤติกรรมตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 17”, งานนิพนธ์ปริญญาหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต, (บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555), บทคัดย่อ. สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3” ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุก

ด้านเรียงลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ด้านมุทิตา ด้านเมตตา ด้านอุเบกขา และด้านกรุณา ผลการเปรียบเทียบของการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมแตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า มีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ทุกด้านแตกต่างกัน

พระมานิต เตชวโร (อุดนอก) (2550, บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “รัฐศาสตร์แนวพุทธ : พรหมวิหาร 4 กับนักปกครอง” จากการศึกษาวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า พรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมสำหรับผู้ใหญ่ผู้นำ หรือนักปกครอง ถ้านักปกครองปฏิบัติตามย่อมได้รับความเคารพยกย่องสรรเสริญ และเป็นที่รักที่พอใจของประชาชน แต่หากนักปกครองไม่ปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ปัญหาจะเกิดขึ้นในการบริหารและการปกครอง ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนเกลียดชัง เพราะว่าหลักการปกครองตามหลักรัฐศาสตร์ในทางพระพุทธศาสนา มิได้มุ่งเน้นที่ระบบแต่เน้นที่ตัวนักปกครอง เมื่อนักปกครองมีคุณธรรม จริยธรรมในการบริหารและการปกครองแล้วย่อมทำให้รัฐและประชาชนมีความสุขและชีวิตที่ดีได้ไม่ว่ารัฐนั้นจะอยู่ในระบบการปกครองแบบใดก็ตาม

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องที่กล่าวมาทั้งหมดสรุปให้เห็นว่า ในการศึกษาการบริหารในสถานศึกษาตามหลักธรรม ซึ่งศึกษาตามหลักพรหมวิหาร 4 ในแนวค้นหา เพื่อจะศึกษาการบริหารตามหลักเมตตา ศึกษาการบริหารตามหลักกรุณา ศึกษาการบริหารตามหลักมุทิตาและศึกษาการบริหารตามหลักอุเบกขา ส่วนงานวิจัยครั้งนี้วิจัยมุ่งเน้นศึกษาการบริหารงานบุคลากรของผู้บริหารสถานศึกษา โดยการประยุกต์แนวคิดเกี่ยวกับหลักการบริหาร ซึ่งเป็นแนวคิดทางตะวันตกกับหลักพรหมวิหาร ซึ่งเป็นคุณธรรม 4 ประการ สำหรับบุคคลที่เป็นผู้นำในทางพระพุทธศาสนาทำให้ทราบวิธีการในการบริหารที่มีการนำหลักการและวิธีการที่เป็นประโยชน์เข้ามาใช้เป็นส่วนหนึ่งของการบริหาร อนึ่งในการพัฒนางานด้านการบริหารงานบุคคลในสถานศึกษาจำเป็นต้องใช้หลักพุทธธรรมเป็นสิ่งนำทางในการกำหนดแนวทางและทิศทางในการบริหารงานเพื่อให้เกิดทั้งประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงาน หลักพรหมวิหาร 4 หากนำหลักธรรมนี้มาใช้ในการบริหารจะเป็นการสร้างความสัมพันธ์ที่ดี เพิ่มความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน การนำหลักพรหมวิหาร 4 กับการบริหารสถานศึกษา ตามทฤษฎีทางตะวันตก ทั้งสองหลักการมีจุดประสงค์เดียวกัน คือ การบริหารสถานศึกษาอย่างมีคุณธรรมมีความเต็มใจ พอใจและการทำงานอย่างมีความสุขในองค์กรดังนั้นผู้วิจัยจึงสนใจศึกษา การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24

2.5.2 งานวิจัยต่างประเทศ

บริหารมีประสิทธิภาพหรือไม่นั้นในทัศนะของครูใหญ่เชื่อว่า การมีมนุษยสัมพันธ์และการตัดสินใจที่ดีย่อมส่งผลให้การบริหารงานประสบความสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ

แมกนูสัน (Magnuson) (1971, p 133) ได้ทำการศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานธุรการโรงเรียน พบว่า คุณลักษณะทางด้านส่วนตัวและวิชาชีพของผู้บริหาร มีดังนี้ 1) คุณลักษณะส่วนตัว ได้แก่ มีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์อารมณ์มั่นคง มีความรู้ มีความเป็นกันเอง มีอารมณ์ขันเปิดเผย เข้าใจง่าย มีความเยือกเย็น เห็น

อกเห็นใจผู้อื่น 2) คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่ มีความอดทนต่อการรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น มีการวางแผนและการจัดหน่วยงานที่ดี มีความสนใจต่อผู้ร่วมงานรู้จักการใช้อำนาจอย่างเหมาะสม

นิโคลไล Nicolai) (1971, p 3214) ได้ทำการศึกษาพฤติกรรมของศึกษาธิการในทัศนะของครูใหญ่ พบว่า 1) ครูใหญ่ส่วนมากเชื่อในพฤติกรรมทางการบริหารอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติว่า ศึกษาธิการประสางานกับคณะกรรมการศึกษา ผู้ปกครองและชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศึกษาธิการมีความสามารถในการตัดสินใจและสามารถเป็นผู้นำได้ ศึกษาธิการช่วยเหลือโรงเรียนและสามารถทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงโดยการนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการสอนได้ดี 2) การที่ศึกษาธิการไปเยี่ยมโรงเรียน และบุคลากรในโรงเรียนบ่อยๆ เป็นการช่วยเหลือให้มีการเรียนการสอนดีขึ้นและมีการทำให้เกิดความเข้าใจระหว่างครู และผู้บริหารดีขึ้น และพฤติกรรมที่จะทำให้การ

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนดังนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.3.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 243 คน

3.3.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 243 คน โดยใช้การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan อ้างใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 43) โดยสุ่มอย่างง่าย (Random Sampling) ใช้วิธีจับสลาก ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 149 คน โดยเทียบตามบัญญัติไตรยางค์ ดังนี้

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ที่	โรงเรียน	จำนวนครู	กลุ่มตัวอย่าง	หมายเหตุ
1	โรงเรียนกมลาไสย	164	93	
2	โรงเรียนโคกศรีเมือง	19	14	
3	โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร	24	16	
4	โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์	17	11	
5	โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม	19	15	
	รวม	243	149	

3.2 เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่าง

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการเลือกกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีแบบแบ่งชั้นและสุ่มตัวอย่างแบบง่าย ดังนี้

3.2.1 กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยการเปิดตารางสำเร็จรูปของเครซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง 149 คน

3.2.2 จำแนกประชากร 243 คน ของครูผู้สอน โรงเรียนมัธยมในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

3.2.3 สุ่มตัวอย่างจากประชากรโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และใช้วิธีการเทียบตามสัดส่วนของบัญญัติไตรยางศ์ ดังตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเทียบบัญญัติไตรยางศ์

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1. โรงเรียนกมลาไสย	$\frac{149 \times 141}{243} = 86.45 = 86$ คน	86
2. โรงเรียนฟ้าแดดสูงยางวิทยาคาร	$\frac{149 \times 28}{243} = 17.16 = 17$ คน	17
3. โรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม	$\frac{149 \times 27}{243} = 16.55 = 17$ คน	17
4. โรงเรียนโคกศรีเมือง	$\frac{149 \times 25}{243} = 15.32 = 15$ คน	15
5. โรงเรียนธัญญาพัฒนวิทย์	$\frac{149 \times 22}{243} = 13.48 = 14$ คน	14
รวมทั้งหมด	243	149

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม เพื่อถามความคิดเห็นของครูในการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 แบบสอบถามเป็นลักษณะตรวจสอบรายการ (Check List) แบบมาตรประมาณค่า (Rating Scale) และคำถามปลายเปิด (Open-ended) มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพและข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบโดยถามเกี่ยวกับ เพศ อายุ และประสบการณ์ในการทำงาน ของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย โดยใช้แบบสอบถามชนิดเลือกตอบจำแนกเป็น 4 ด้าน คือ

1. ด้านเมตตา คือ ความรัก ความปรารถนาดี ไมตรีจิต
2. ด้านกรุณา คือ การแสดงออกถึงความสงสาร
3. ด้านมุทิตา คือ การแสดงออกถึง ความพลอยยินดีเมื่อเห็นผู้อื่นได้ดี
4. ด้านอุเบกขา คือ การแสดงออกถึง การวางใจเป็นกลาง

ซึ่งแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณ (ประเมิน) ค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยกำหนดความมากน้อย ของระดับการปฏิบัติดังนี้

5 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น มากที่สุด
4 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น มาก
3 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น ปานกลาง
2 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น น้อย
1 หมายถึง มีระดับความคิดเห็น น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำนวน 243 ชุด

3.4 การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.4.1 ศึกษาเอกสาร แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร และการใช้หลักพรหมวิหาร 4 เพื่อใช้เป็นแนวทางในการกำหนดกรอบแนวคิดกรอบตัวแปร และประเด็นต่าง ๆ ในการสร้างแบบสอบถาม

3.4.2 การนำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อทำความตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา วัตถุประสงค์แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.3 นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญ มีความรู้และประสบการณ์ เพื่อตรวจสอบ และให้ความเห็นชอบ จำนวน 3 ท่าน ประกอบด้วย

1) อาจารย์ชาญชัย สุริยบุญ
   วุฒิการศึกษา ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง)
   ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)
   ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ กาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
   เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านระเบียบวิธีวิจัย
2) อาจารย์ทองคำ เกษจันทร์
   วุฒิการศึกษา พธ.บ. การสอนภาษาไทย กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)
   ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติ กาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านการใช้ถ้อยคำภาษา

3) อาจารย์สถาพร วันนุกูล

วุฒิการศึกษา รม.การเมืองการปกครอง

ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านเนื้อหา

เพื่อพิจารณาตรวจสอบความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของเครื่องมือแล้วนำมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับเนื้อหาโดยกำหนดระดับความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

+1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นมีความรงตามเนื้อหา

0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นตรงหรือไม่ตรงตามเนื้อหา

-1 เมื่อแน่ใจว่า ข้อคำถามนั้นไม่ตรงตามเนื้อหา

เกณฑ์การพิจารณาเลือกข้อคำถาม โดยพิจารณาจากข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องไม่ต่ำกว่า 0.50 ถ้าข้อคำถามใดมีค่าดัชนีความสอดคล้องต่ำกว่า 0.50 ต้องนำไปปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ หากผลการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือพบว่า คำถามข้อใดมีความสอดคล้องสูงกว่า 0.50 ขึ้นไป จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล ผลการตรวจสอบข้อคำถามทั้งฉบับ ทุกข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00

นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์แล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับครูโรงเรียนมัธยมที่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จาก 5 โรงเรียน ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิอัลฟ่าของ Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม ทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

นำแบบสอบถามมาปรับปรุงแก้ไขและจัดทำให้เป็นฉบับสมบูรณ์แล้วนำเสนอขอความเห็นชอบต่ออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการวิจัยต่อไป

3.5 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูล โดยดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

3.5.1 ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย นำเรียนผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ในเขตอำเภอกมลาไสย เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อวิจัย

3.5.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเองบางส่วนและให้ผู้ที่รับผิดชอบจากสถานศึกษาช่วยดำเนินการอำนวยความสะดวกในการเก็บรวบรวมข้อมูลคืนภายใน 4 สัปดาห์

3.5.3 ผู้วิจัยรวบรวมแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากสถานศึกษาต่าง ๆ โดยอยู่ในสภาพที่สมบูรณ์จำนวน 149 ฉบับ จากจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด 149 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 และนำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.6 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาเปลี่ยนเป็นรหัสตัวเลขเพื่อนำไปคำนวณค่าทางสถิติด้วยคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทำการวิเคราะห์ข้อมูล ตามลำดับขั้นดังนี้

3.6.1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนบุคคล เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) ใช้วิธีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาคาร้อยละ

3.6.2 ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) **(บุญชัย ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว. 2535, หน้า 60)** ใช้วิธีการวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ย ($\overline{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยการประเมินเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ตามความคิดเห็นของครู โดยการกำหนดค่าคะแนน มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ มากที่สุด
4 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ มาก
3 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ ปานกลาง
2 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ น้อย
1 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ น้อยมาก

การแปลความหมายของข้อมูล พิจารณาจากค่าเฉลี่ยตามหลักเกณฑ์จุดกลาง (Midpoint) ของระดับช่วงคะแนน 5 ระดับ (ยุทธ ไกรวรรณ์, 2550 หน้า 100-102) ดังนี้

4.21-5.00 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ มากที่สุด
3.41-4.20 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ มาก
2.61-3.40 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ ปานกลาง
1.81-2.60 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ น้อย
1.00-1.80 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับ น้อยมาก

ผู้วิจัยได้กำหนดช่วงกว้างระหว่างระดับ 0.80 ดังนี้ **(ยุทธ ไกรวรรณ์, 2550 หน้า 100-102)** ดังนี้

$$\text{ช่วงระหว่างระดับ (Range)} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด - คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนระดับ}}$$

3.6.3 วิเคราะห์องค์ประกอบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

3.6.4. แบบสอบถามความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยวิเคราะห์เนื้อหาสาระประเด็นสำคัญ แล้วนำเสนอเป็นการเขียนแบบความเรียง

3.7 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ดังนี้

3.7.1 สถิติที่ใช้หาคุณภาพของเครื่องมือ

1. หาค่าเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญและใช้ค่าดัชนี (IOC: Index of Item – Objective Congruence)
2. หาอำนาจจำแนกของแบบสอบถามโดยวิธี Item-Total Correlation โดยวิธีใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ
3. หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค (Cronbach)

3.7.2 สถิติพื้นฐาน

1. ความถี่ (frequency)
2. ค่าร้อยละ (Percentage)
3. ค่าเฉลี่ย (Mean)
4. ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.7.3 สถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน

เปรียบเทียบความเห็นของครูผู้สอนที่มีต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 จำแนกตาม เพศ อายุ ที่ต่างกันด้วยการทดสอบค่า T-test และการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกัน ด้วยการทดสอบค่า F-test (One Way ANOVA)

บทที่ 4
การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาวิจัยเรื่อง “การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง 149 คน มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป และได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังต่อไปนี้

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สัญลักษณ์ในการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N แทน จำนวนกลุ่มตัวอย่าง

X แทน ค่าเฉลี่ย (Mean)

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

DF แทน ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)

SS แทน ผลรวมกำลังสอง (Sum of Square)

MS แทน ค่าเฉลี่ยผลรวมกำลังสอง (Mean Square)

T แทน สถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาความมีในสำคัญตามการแจกแจงแบบ T (T – distribution) ในการทดสอบสมมติฐาน t-test กรณีตัวแปรอิสระมีสองกลุ่ม

F แทน สถิติทดสอบที่ใช้พิจารณาความมีนัยสำคัญตามการแจกแจงแบบ F (F – distribution)

* แทน มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4.2 ลำดับขั้นตอนในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ 1. เพศ 2. อายุ 3. ประสบการณ์การทำงาน ใช้วิเคราะห์หาร้อยละและนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบการบรรยาย

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐาน นำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยายทั้งในภาพรวม รายด้าน และรายข้อ ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ระหว่างกลุ่มตัวอย่างของครูผู้สอนที่มีเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงานต่างกัน โดยใช้สถิติ t-test และ F-test (One - Way ANOVA)

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยการวิเคราะห์หาค่าความถี่ (Frequency) และนำเสนอในรูปตารางประกอบการบรรยาย

4.3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัย

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามในการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสยสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4.1 - 4.4

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามเพศ อายุ และประสบการณ์การทำงาน

ปัจจัยส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	55	36.90
หญิง	94	63.10
2. อายุ		
ต่ำกว่า 30 ปี	26	17.40
30-39 ปี	24	16.10
40-49 ปี	36	24.20
50 ปีขึ้นไป	63	42.30
3. ประสบการณ์การทำงาน		
ต่ำกว่า 3 ปี	21	14.10
3-6 ปี	14	9.40
7 ปีขึ้นไป	114	76.50
รวม	**149**	**100.00**

จากตารางที่ 4.1 พบว่าครูผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10 รองลองมาเป็นเพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 อายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 42.30 รองลงมาอายุ 40-49 ปีขึ้นไป จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 อายุต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 และอายุ 30-39 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.1 ประสบการณ์ทำงาน 7 ปีขึ้นไป จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 รองลงมาประสบการณ์ทำงานต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 และประสบการณ์ทำงาน 3-6 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ระดับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตาราง 4.2-4.8

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม

การใช้หลักพรหมวิหาร 4	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านเมตตา	4.41	0.77	มากที่สุด
2. ด้านกรุณา	4.39	0.96	มากที่สุด
3. ด้านมุทิตา	4.34	0.57	มากที่สุด
4. ด้านอุเบกขา	4.30	0.63	มากที่สุด
โดยรวม	**4.36**	**0.60**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.2 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ตามลำดับ

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	4.41	0.63	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ	4.30	0.66	มากที่สุด
3. ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีเหตุผลในการทำงาน	4.36	0.70	มากที่สุด
4. ผู้บริหารกำหนดเวลาการทำงานที่เหมาะสม	4.31	0.70	มากที่สุด
5. ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า	4.46	0.62	มากที่สุด
6. ผู้บริหารให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากร	4.64	3.31	มากที่สุด
รวม	**4.41**	**0.77**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากร รองลงมา คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน	4.65	0.73	มากที่สุด
2. ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาคำแนะนำแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหา	4.31	0.71	มากที่สุด
3. ผู้บริหารให้โอกาสผู้ที่ทำงานผิดพลาดได้ปรับปรุงตนเองและเข้าร่วมงานต่อเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด	4.36	0.70	มากที่สุด
4. ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ	4.29	0.77	มากที่สุด
5. ผู้บริหารเห็นอกเห็นใจเสมอเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับความเดือดร้อน	4.31	0.76	มากที่สุด
6. ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจ	4.44	0.62	มากที่สุด
รวม	**4.39**	**0.96**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.4 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ย รองลงมาคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจ และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม	4.21	0.73	มากที่สุด
2. ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	4.26	0.75	มากที่สุด
3. ผู้บริหารมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของบุคลากร	4.30	0.67	มากที่สุด
4. ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่	4.42	0.64	มากที่สุด
5. ผู้บริหารเป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน	4.43	0.61	มากที่สุด
6. ผู้บริหารมีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ	4.47	0.58	มากที่สุด
รวม	**4.34**	**0.57**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.5 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารมีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารเป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา

การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร	4.37	0.64	มากที่สุด
2. ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่	4.35	0.68	มากที่สุด
3. ผู้บริหารดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม	4.36	0.63	มากที่สุด
4. ผู้บริหารจัดระเบียบในการบริหารพัฒนาโรงเรียนอย่างเหมาะสม	4.30	0.63	มากที่สุด
5. ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม	4.22	0.86	มากที่สุด
6. ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม	4.21	0.85	มากที่สุด
รวม	**4.30**	**0.63**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.6 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่า เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร รองลองมา คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ผลการวิเคราะห์ปรากฏตามตารางที่ 4.7-4.38

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	55	4.38	0.61	มากที่สุด
หญิง	94	4.34	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.7 พบว่า ครูที่เพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุดทั้งเพศชายและเพศหญิง

ตารางที่ 4.8 แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม จำแนกตาม

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig.
ชาย	55	4.38	**0.61**	.375	.803
หญิง	94	4.34	0.60		

จากตารางที่ 4.8 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	55	4.38	0.61	มากที่สุด
หญิง	94	4.34	0.60	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.9 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งเพศชายและเพศหญิง

ตารางที่ 4.10 แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig.
ชาย	55	4.42	0.62	.124	.135
หญิง	94	4.40	0.85		

จากตารางที่ 4.10 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	55	4.38	0.65	มากที่สุด
หญิง	94	4.39	1.10	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งเพศชายและเพศหญิง

ตารางที่ 4.12 แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig.
ชาย	55	4.38	**0.65**	-.046	.317
หญิง	94	4.39	1.10		

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.13 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตาม

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	55	4.38	0.59	มากที่สุด
หญิง	94	4.32	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งเพศชายและเพศหญิง

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig.
ชาย	55	4.38	0.59	.598	.591
หญิง	94	**4.32**	**0.56**		

จากตารางที่ 4.14 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.15 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตาม

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	55	4.38	0.59	มากที่สุด
หญิง	94	4.32	0.56	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งเพศชายและเพศหญิง

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig.
ชาย	55	4.38	0.59	.598	.859
หญิง	94	4.32	0.56		

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ชาย	55	4.35	0.70	มากที่สุด
หญิง	94	4.26	0.59	มากที่สุด

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทั้งเพศชายและเพศหญิง

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามเพศ

เพศ	n	$\bar{X}$	S.D	t	Sig.
ชาย	55	4.35	0.70	.814	.703
หญิง	94	4.26	0.59		

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ครูที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีเพศต่างกันมีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	26	4.32	0.45	มากที่สุด
30-39 ปี	24	4.41	0.62	มากที่สุด
40-49 ปี	36	4.41	0.45	มากที่สุด
50 ปีขึ้นไป	63	4.33	0.73	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.36**	**0.60**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงอายุ

ตารางที่ 4.20 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.257	3	.086	.227	.877
ภายในกลุ่ม	54.62	145	.377		
รวม	**54.88**	**148**			

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	26	4.33	0.51	มากที่สุด
30-39 ปี	24	4.43	0.61	มากที่สุด
40-49 ปี	36	4.62	1.14	มากที่สุด
50 ปีขึ้นไป	63	4.32	0.63	มากที่สุด
รวม	**324**	**4.41**	**0.50**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.21 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงอายุ

ตารางที่ 4.22 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	2.33	3	.778	1.292	.279
ภายในกลุ่ม	87.31	145	.602		
รวม	**89.64**	**148**			

จากตารางที่ 4.22 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.23 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	26	4.27	0.50	มากที่สุด
30-39 ปี	24	4.40	0.68	มากที่สุด
40-49 ปี	36	4.36	0.47	มากที่สุด
50 ปีขึ้นไป	63	4.44	1.34	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.39**	**0.81**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.23 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงอายุ

ตารางที่ 4.24 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามอายุ

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.594	3	.198	.210	.889
ภายในกลุ่ม	136.910	145	.944		
รวม	**211.212**	**323**			

จากตารางที่ 4.24 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.25 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	26	4.35	0.44	มากที่สุด
30-39 ปี	24	4.41	0.56	มากที่สุด
40-49 ปี	36	4.33	0.49	มากที่สุด
50 ปีขึ้นไป	63	4.32	0.67	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.34**	**0.57**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.25 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงอายุ

ตารางที่ 4.26 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตาม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.150	3	.050	.148	.931
ภายในกลุ่ม	48.958	145	.338		
รวม	**49.10**	**148**			

จากตารางที่ 4.26 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.27 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามอายุ

อายุ	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 30 ปี	26	4.33	0.53	มากที่สุด
30-39 ปี	24	4.39	0.67	มากที่สุด
40-49 ปี	36	4.33	0.46	มากที่สุด
50 ปีขึ้นไป	63	4.23	0.74	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.30**	**0.63**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.27 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงอายุ พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงอายุ

ตารางที่ 4.28 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตาม

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.585	3	.195	.477	.699
ภายในกลุ่ม	59.32	145	.409		
รวม	**59.90**	**148**			

จากตารางที่ 4.28 พบว่า ครูที่มีอายุต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.29 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 3 ปี	21	4.31	0.42	มากที่สุด
3-6 ปี	14	4.32	045	มากที่สุด
7 ปีขึ้นไป	114	4.37	0.65	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.36**	**0.60**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.29 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 4.30 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.094	2	.047	.126	.882
ภายในกลุ่ม	54.789	146	.375		
รวม	**54.883**	**148**			

จากตารางที่ 4.30 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.31 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 3 ปี	21	4.32	0.49	มากที่สุด
3-6 ปี	14	4.36	0.51	มากที่สุด
7 ปีขึ้นไป	114	4.43	0.84	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.41**	**0.77**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.31 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 4.32 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.247	2	.123	.201	.818
ภายในกลุ่ม	89.398	146	.612		
รวม	**89.645**	**148**			

จากตารางที่ 4.32 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.33 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามประสบการณ์ทำ

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 3 ปี	21	4.28	0.45	มากที่สุด
3-6 ปี	14	4.27	0.52	มากที่สุด
7 ปีขึ้นไป	114	4.42	1.06	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.39**	**0.96**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.33 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 4.34 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.572	2	.286	.305	.738
ภายในกลุ่ม	136.933	146	.938		
รวม	**137.504**	**148**			

จากตารางที่ 4.34 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.35 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 3 ปี	21	4.33	0.44	มากที่สุด
3-6 ปี	14	4.34	0.44	มากที่สุด
7 ปีขึ้นไป	114	4.35	0.61	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.34**	**0.57**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.35 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 4.36 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	.006	2	.003	.008	.992
ภายในกลุ่ม	49.102	146	.336		
รวม	**49.107**	**148**			

จากตารางที่ 4.36 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 4.37 แสดงค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงแบนมาตรฐาน (S.D.) การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

ประสบการณ์ทำงาน	n	$\bar{X}$	S.D	แปลผล
ต่ำกว่า 3 ปี	21	4.30	0.52	มากที่สุด
3-6 ปี	14	4.32	0.46	มากที่สุด
7 ปีขึ้นไป	114	4.29	0.67	มากที่สุด
รวม	**149**	**4.30**	**0.63**	**มากที่สุด**

จากตารางที่ 4.37 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาตามช่วงประสบการณ์การทำงาน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุดทุกช่วงประสบการณ์การทำงาน

ตารางที่ 4.38 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน

แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig.
ระหว่างกลุ่ม	0.00	2	.004	.010	.990
ภายในกลุ่ม	59.901	146	.410		
รวม	**59.909**	**148**			

จากตารางที่ 4.38 พบว่า ครูที่มีประสบการณ์การทำงานที่ต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระดับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ผู้วิจัยได้ตั้งคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended Questions) เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ดังนี้

ข้อเสนอแนะของครูเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 คือการบริหารที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการทำงานและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ คือ ควรยกย่องผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีหรือมีการให้คำแนะนำพร้อมด้วยให้กำลังใจเมื่อผู้ปฏิบัติการทำงานผิดพลาดเพื่อให้งานนั้น ๆ ดำเนินการเสร็จอย่างลุล่วง มอบหมายงานให้ตรงกับสายงานที่ถนัด ควรมีการจัดฝึกอบรมให้แก่บุคลากรหรือจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเป็นการพัฒนาและส่งเสริมศักยภาพต่อผู้ปฏิบัติงานอีกทั้งควรส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นระหว่างบุคลากรดำเนินงานศูนย์ด้วยกัน นอกจากนี้ควรมีการแจ้งการประเมินการปฏิบัติงานด้วยความชัดเจนและโปร่งใสตามความเป็นจริง มีการประชุมทำกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความคิดความสามารถในโรงเรียน และให้กำลังใจเป็นรางวัลครูดีเด่น จัดกิจรรมนันทนาการร่วมกับคุณครู ทำให้เกิดความรักความสามัคคีกัน

ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. ด้านเมตตา ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

1.1 ควรช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไปในทางที่ชอบ

1.2 ผู้บังคับบัญชาควรให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ใต้บังคับบัญชา

2. ด้านกรุณา ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ควรพูดจากับบุคคลอื่นหรือประชาชนทั่วไปด้วยความสุภาพ จริงใจ

2.2 ควรกล่าวคำยกย่องสรรเสริญผู้อื่นเมื่อเขาทำความดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง

3. ด้านมุทิตา ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ควรทำงานในหน้าที่โดยมีจิตสำนึก และหลักการในการรักษาผลประโยชน์ของทางโรงเรียนและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

3.2 ควรทำงานโดยไม่มุ่งหวังผลตอบแทน หรือสิ่งของ

4. ด้านอุเบกขา ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ควรปฏิบัติหน้าที่โดยไม่แสวงหาช่องว่างทางกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น

4.2 ควรให้บริการแก่ทุกคนที่มาติดต่อราชการอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม

ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านเมตตา เนื่องจากผลการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุดการที่จะรักษาระดับการปฏิบัติให้คงอยู่ไว้และดียิ่งขึ้นนั้น มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้ผู้บริหารดูแลและให้รางวัลกับผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

2. ด้านกรุณา เนื่องจากผลการวิจัยอยู่ในระดับมากการที่จะรักษาระดับการปฏิบัติให้คงอยู่ไว้และดียิ่งขึ้นนั้น มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้ผู้บริหารได้ตักเตือนและทำความเข้าใจและแก้ไขพฤติกรรมสำหรับผู้ที่กระทำผิดต่อระเบียบวินัยของจรรยาบรรณครูและบุคลากรในหน่วยงานของตน

3. ด้านมุทิตา เนื่องจากผลที่ได้จากการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด การที่จะรักษาระดับการปฏิบัติงานให้คงอยู่ไว้และดียิ่งขึ้นนั้น มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้ผู้บริหารชื่นชมและแสดงความยินดีกับคณะครูที่ประสบผลสำเร็จในชีวิตเช่น การศึกษาต่อ การมีวิทยฐานะเพิ่มขึ้น หรือเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานอื่น ๆ

4. ด้านอุเบกขา เนื่องจากผลที่ได้จากการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด การที่จะรักษาระดับการปฏิบัติงานให้คงอยู่ไว้และดียิ่งขึ้นนั้น มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้ผู้บริหารสถานศึกษาทำตัวเป็นกลาง ไม่เอนเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดมากจนเกินไป

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาแนวการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เพิ่มเติมเพื่อนำผลที่ได้มาบริหารให้ดียิ่ง ๆ ขึ้นไป

2. ควรกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุมไปถึงผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

3. ควรมีการศึกษาเชิงลึกในองค์ธรรมของพรหมวิหาร 4 เป็นรายด้าน โดยคำนึงถึงบริบทในการบริหารโรงเรียนและสังคมในปัจจุบันเป็นสำคัญ

บทที่ 5
สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยเรื่องการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 2) เพื่อเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยจำแนกตามสถานภาพส่วนบุคคล 3) เพื่อเสนอแนะการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยตารางของ Krejcie & Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง 149 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามตามมาตรส่วนประมาณ 5 ระดับ และแบบสอบถามปลายเปิด (Opened ended question) เกี่ยวกับข้อเสนอแนะ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ค่า T – test (Independent Samples) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างตัวแปรอิสระสองกลุ่มและค่า F – test เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยตัวแปร 3 กลุ่ม ซึ่งมี เพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน โดยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลและประมวลผลคอมพิวเตอร์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเรื่องการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พอสรุปได้ดังนี้

5.1.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 149 คน จำแนกตามตัวแปรดังนี้

1. จำแนกตามเพศ พบว่า ครูผู้สอนในเขตอำเภอกมลาไสย กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 94 คน คิดเป็นร้อยละ 63.10 เพศชาย จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 36.90

2. จำแนกตามอายุ พบว่า ครูผู้สอนในเขตอำเภอกมลาไสย กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ที่มีอายุ 50 ปีขึ้นไป จำนวน 63 คน คิดเป็นร้อยละ 42.30 รองลงมาคือ ผู้ที่มีอายุ 40-49 ปี จำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 24.20 และผู้ที่มีอายุต่ำกว่า 30 ปี มี

จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 16.80 และมีอายุ 30-39 ปี จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 16.10

3. จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ครูผู้สอนในเขตอำเภอกมลาไสย กลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ 7 ปีขึ้นไป จำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 76.50 รองลงมาประสบการณ์ทำงาน ต่ำกว่า 3 ปี จำนวน 21 คน คิดเป็นร้อยละ 14.10 และประสบการณ์ทำงาน 3-6 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 9.40

5.1.2 ผลวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน โดยรวมและรายด้าน ดังนี้

ผลการวิเคราะห์การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมพบว่า ครูผู้สอนในเขตอำเภอกมลาไสย มีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านโดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ตามลำดับ พิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านเมตตา พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากร รองลงมา คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ

2. ด้านกรุณา พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ย รองลงมาคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจ และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านมุทิตา พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารมีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารเป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม

4. ด้านอุเบกขา พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่า เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร รองลองมา คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม

5.1.3 ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีเพศ อายุประสบการณ์ทำงาน ต่างกัน

1. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำแนกตามเพศ พบว่าไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า มีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงาน ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

2. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีอายุต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า มีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงาน ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ที่มีประสบการณ์ทำงานต่างกันเมื่อเปรียบเทียบรายด้าน พบว่า มีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงาน ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา และด้านอุเบกขา โดยรวมไม่แตกต่างกัน

5.1.4 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

1. **ด้านเมตตา ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้**
   1.1 ควรช่วยเหลือเกื้อกูลเพื่อนร่วมงาน ตลอดจนประชาชนทั่วไปในทางที่ชอบ
   1.2 ผู้บังคับบัญชาควรให้ความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเกื้อกูลผู้ใต้บังคับบัญชา
2. **ด้านกรุณา** ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้
   2.1 ควรพูดจากับบุคคลอื่นหรือประชาชนทั่วไปด้วยความสุภาพ จริงใจ
   2.2 ควรกล่าวคำยกย่องสรรเสริญผู้อื่นเมื่อเขาทำความดีทั้งต่อหน้าและลับหลัง
3. **ด้านมุทิตา** ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

3.1 ควรทำงานในหน้าที่โดยมีจิตสำนึก และหลักการในการรักษาผลประโยชน์ของทางโรงเรียนและเอื้อประโยชน์ต่อประชาชนโดยส่วนรวม

3.2 ควรทำงานโดยไม่มุ่งหวังผลตอบแทน หรือสิ่งของ

4. **ด้านอุเบกขา** ได้มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

4.1 ควรปฏิบัติหน้าที่โดยไม่แสวงหาช่องว่างทางกฎหมาย กฎระเบียบ เพื่อประโยชน์แก่ตนเองและผู้อื่น

4.2 ควรให้บริการแก่ทุกคนที่มาติดต่อราชการอย่างเท่าเทียมกันและเป็นธรรม

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัย ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 มีประเด็นสำคัญ ผู้วิจัยได้นำผลที่พบจากการวิจัยมาอธิบายเชื่อมโยงกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นดังต่อไปนี้

5.2.1 การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ดังนี้ ด้านเมตตา ด้านกรุณา ด้านมุทิตา ด้านอุเบกขา ซึ่งสอดคล้องกับ **วิเชียร บุญกล้า (2550 หน้า บทคัดย่อ)** ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ ด้านมุทิตา ด้านเมตตา ด้าน อุเบกขา และด้านกรุณา ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่มีอายุจริงต่ำกว่า 45 ปี และอายุจริง 45 ปีขึ้นไป มีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตาและด้านอุเบกขา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน ซึ่งมีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

1. ด้านเมตตา ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านเมตตาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากรรองลงมา คือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ข้อที่ 2 ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระมานิต เตชวโร (2550, บทคัดย่อ)** ได้ทำการวิจัยเรื่อง “รัฐศาสตร์แนวพุทธ : พรหมวิหาร 4 กับนักปกครอง” ผลการวิจัยพบว่า พรหมวิหาร 4 เป็นหลักธรรมสำหรับผู้ใหญ่ ผู้นำ หรือ

ผู้ปกครอง ถ้านักปกครองปฏิบัติตามย่อมได้รับความเคารพยกย่องสรรเสริญ และเป็นที่รักที่พอใจของประชาชน แต่หากนักปกครองไม่ปฏิบัติตามหลักพรหมวิหาร 4 ปัญหาจะเกิดขึ้นในการบริหารและการปกครองทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชาหรือประชาชนเกลียดชัง เพราะว่าหลักการปกครองตามหลักรัฐศาสตร์ในทางพระพุทธศาสนา มิได้มุ่งเน้นที่ระบบแต่เน้นที่ตัวนักปกครอง เมื่อนักปกครองมีคุณธรรมจริยธรรมในการบริหารและการปกครองแล้วย่อมทำให้รัฐ และประชาชนมีความสุขและชีวิตที่ดีได้ ไม่ว่ารัฐจะอยู่ในระบบการปกครองแบบใดก็ตาม **ณัฐทพัสส์ หินไชยศรี (2557, หน้า 40)** ได้ศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารตามการรับรู้ของครู : กรณีศึกษาโรงเรียนศรีวิกรม์และวิทยาลัยเทคโนโลยีศรีวิกรม์บริหารธุรกิจ พบว่า การใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารโรงเรียนศรีวิกรม์บริหารธุรกิจ จำนวน 4 ด้าน คือ เมตตา กรุณา มุทิตา อุเบกขา สรุปได้ว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน โดยเรียนลำดับดังนี้ ด้านมุทิตา ด้านกรุณา ด้านเมตตา และด้านอุเบกขา

2. ด้านกรุณา ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านกรุณา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน มีค่าเฉลี่ย รองลงมาคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจ และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 4 ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **พระจำปี ชินดา (2552, หน้า บทคัดย่อ)** ได้เสนอปริญญานิพนธ์เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี พบว่า ภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้านเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ 1. ด้านเมตตา 2. ด้านมุทิตา 3. ด้านอุเบกขา 4. ด้านกรุณา ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา เมื่อจำแนกตามเพศในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันเมื่อจำแนกตามอายุในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำการทดสอบรายคู่ในภาพรวม พบว่า กลุ่มที่มีอายุต่ำกว่า 40 ปี แตกต่างกันอายุระหว่าง 40-50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และแตกต่างกับกลุ่มที่มีอายุมากกว่า 50 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อจำแนกตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับสถานศึกษาและจำแนกตามวุฒิการศึกษาในภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทำการทดสอบรายคู่ในภาพรวม พบว่า กลุ่มที่เป็นครูผู้สอนแตกต่างกับกลุ่มที่เป็นนักเรียนในระดับช่วงชั้นที่ 3-4 และแตกต่างกันกับกลุ่มที่เป็นกลุ่มคณะกรรมการสถานศึกษา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อทดสอบรายคู่ในภาพรวม พบว่า กลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรีแตกต่างกับกลุ่มที่มีวุฒิการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่าและสูงกว่าปริญญา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .0161

3. ด้านมุทิตา ผลการวิจัย พบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านมุทิตา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารมีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ รองลงมาคือ ข้อที่ 5 ผู้บริหารเป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วิเชียร บุญกล้า (2550 หน้า บทคัดย่อ)** ได้วิจัยเรื่องการศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3 ผลวิจัยพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมมีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากสูงสุดไปหาต่ำสุด ดังนี้ ด้านมุทิตา ด้านเมตตา ด้านอุเบกขา และด้านกรุณา ผลการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนผู้บริหารที่มีอายุจริงต่ำกว่า 45 ปี และอายุจริง 45 ปีขึ้นไป มีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านเมตตาและด้านอุเบกขาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และผู้บริหารสถานศึกษาที่มีประสบการณ์การทำงาน ซึ่งมีการรับรู้ต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ด้านอุเบกขา ผลการวิจัยพบว่า ครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ด้านอุเบกขา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่า เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกข้อ โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ข้อที่ 1 ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร รองลองมา คือ ข้อที่ 3 ผู้บริหารดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม และด้านที่มีค่าต่ำที่สุดคือ ข้อที่ 6 ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นพดล ละอองคำ (2553 หน้า บทคัดย่อ)** ได้ทำวิจัยเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ของผู้บริหารสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาปรากฏว่า บุคลากรโดยรวม สังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม เห็นว่าผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรม โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก บุคลากรสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศและระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติบุคลากรสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลากรสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณธรรมมีความสำคัญและ

จำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จต้องมีคุณลักษณะที่ดี ซึ่งพรหมวิหาร 4 เป็นคุณธรรมพื้นฐานประจำใจสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญที่สุด เป็นคุณธรรมอันประเสริฐสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาพึงมีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นหลักธรรมที่ควรประพฤติปฏิบัติตนใน 4 ด้าน ประกอบด้วย เมตตา พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรัก ความจริงใจ ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ปรารถนาต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข กรุณาพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสงสาร เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ช่วยเหลือจุนเจือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ด้วยความเต็มใจเสมอ มุทิตาพฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเบิกบานใจ ชื่นชมยินดีในความสำเร็จของผู้อื่นด้วยความจริงจังและจริงใจ อุเบกขา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการวางเฉย วางตัววางใจเป็นกลาง ไม่เอนเอียง ไม่ลำเอียง ไม่ดีใจหรือเสียใจเมื่อผู้อื่นเผชิญวิบัติ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณธรรมประจำใจ 4 ประการนี้ คือ พรหมวิหาร 4 จะเป็นผู้ที่มีคุณธรรมภายในจิตใจสูงหรือประเสริฐแล้ว ย่อมเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเกื้อกูลต่อผู้อื่นในทางที่ดี ที่ถูกที่ควร ผู้บริหารสถานศึกษานำหลักคุณธรรมมาใช้ควบคู่กับการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นผู้นำองค์การไปสู่ความสำเร็จมีประสิทธิภาพ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24 เพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

5.2.2 แสดงการเปรียบเทียบการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน เป็นการทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างตัวแปรย่อยของตัวแปรต้น ได้แก่ การจำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ทำงาน ตามสมมติฐานดังนี้

1. เพศ ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **นพดล ละอองคำ (2553 หน้า บทคัดย่อ)** ได้ทำวิจัยเรื่องคุณธรรมจริยธรรม ของผู้บริหารสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาปรากฏว่า บุคลากรโดยรวม สังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม เห็นว่าผู้บริหารมีคุณธรรมจริยธรรมโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางถึงมาก บุคลากรสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีเพศและระยะเวลาในการปฏิบัติงานแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านทุกด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติบุคลากรสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีอายุแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 บุคลากรสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามที่กล่าวมาสรุปได้ว่า คุณธรรมมีความสำคัญและจำเป็นสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่ประสบความสำเร็จต้องมีคุณลักษณะที่ดี ซึ่งพรหมวิหาร 4 เป็นคุณธรรมพื้นฐานประจำใจสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาที่สำคัญที่สุด เป็นคุณธรรมอันประเสริฐสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาพึงมีต่อผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นหลักธรรมที่ควรประพฤติปฏิบัติตนใน 4 ด้าน ประกอบด้วย เมตตา พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความรัก ความจริงใจ ความปรารถนาดีต่อผู้อื่น ปรารถนาต้องการให้ผู้อื่นมีความสุข กรุณา

พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความสงสาร เห็นอกเห็นใจผู้อื่น ช่วยเหลือจุนเจือให้ผู้อื่นพ้นทุกข์ด้วยความเต็มใจเสมอ มุทิตา พฤติกรรมที่แสดงออกถึงความเบิกบานใจ ชื่นชมยินดีในความสำเร็จของผู้อื่นด้วยความจริงจังและจริงใจ อุเบกขา หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกถึงการวางเฉย วางตัววางใจเป็นกลาง ไม่เอนเอียง ไม่ลำเอียง ไม่ดีใจหรือเสียใจเมื่อผู้อื่นเผชิญวิบัติ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาควรมีคุณธรรมประจำใจ 4 ประการนี้ คือ พรหมวิหาร 4 จะเป็นผู้ที่มีคุณธรรมภายในจิตใจสูงหรือประเสริฐแล้ว ย่อมเป็นผู้ที่ประพฤติปฏิบัติเกื้อกูลต่อผู้อื่นในทางที่ดี ที่ถูกที่ควร ผู้บริหารสถานศึกษานำหลักคุณธรรมมาใช้ควบคู่กับการบริหารจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาถือได้ว่าเป็นผู้นำองค์การไปสู่ความสำเร็จมีประสิทธิภาพ และดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาการศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เพื่อจะได้นำข้อมูลมาใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาและส่งเสริมพฤติกรรมด้านคุณธรรมของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษามากยิ่งขึ้น

2. อายุ ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าในช่วงอายุที่ต่างกันมีระดับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 แตกต่างกัน ตามช่วงอายุ

3. ประสบการณ์ในการทำงาน ผลการวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 พบว่า ไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าในช่วงประสบการณ์ในการทำงานที่ต่างกันมีระดับการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 แตกต่างกันตามช่วงประสบการณ์ทำงาน

อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมไม่แตกต่างกัน อาจเป็นเพราะว่า จะเพศไหน ตำแหน่งอะไร พื้นฐานทางสังคมของทุกคน ต่างก็เป็นพุทธศาสนิกชนที่มีความเข้าใจของหลักธรรม โดยรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ **น้ำอ้อย อนุสนธิ์ (2554, หน้า 81)** ได้ศึกษาเรื่องการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารในการบริหารสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร ผลการวิจัยพบว่า ภาพรวมของการใช้พรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาทุกด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของพนักงานครูที่มีต่อการใช้พรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามเพศ ประสบการณ์การทำงานพบว่า พนักงานครูมีความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีในสำคัญทางสถิติ

5.2.3 ข้อเสนอแนะการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 คือ การบริหารที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติงานมีกำลังใจในการทำงานและมุ่งมั่นในการปฏิบัติหน้าที่ คือ ควรยกย่องผู้ที่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ได้เป็นอย่างดีหรือมีการให้คำแนะนำพร้อมด้วยให้กำลังใจเมื่อผู้ปฏิบัติงานทำงานผิดพลาด

เพื่อให้งานนั้น ๆ ได้ดำเนินแล้วเสร็จได้อย่างลุล่วง ควรมีการจัดอบรมให้แก่บุคลากรหรือจัดให้มีการศึกษาดูงานนอกสถานที่เพื่อเป็นการพัฒนาและเสริมศักยภาพต่อผู้ปฏิบัติงานอีก ทั้งควรส่งเสริมให้มีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นระหว่างบุคลากรในโรงเรียนด้วยกัน นอกจากนี้ควรมีการแจ้งการประเมินการปฏิบัติงานด้วยความชัดเจนและโปร่งใสตามความเป็นจริงซึ่งสอดคล้องกับความพึงพอใจของ **Maslow' s Hierarchy of Needs (2013)** ที่ว่า มนุษย์ต้องการความปลอดภัย และความยอมรับจากสังคม เมื่อมนุษย์ได้รับการตอบสนองจะมีผลต่อการทำงานหรือการพัฒนาตนเองในระดับที่สูงสุด คือ ขั้นของการช่วยคนอื่น (Transcendence needs)

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

จากการศึกษาวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านเมตตา เนื่องจากผลการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุดการที่จะรักษาระดับการปฏิบัติให้คงอยู่ไว้และดียิ่งขึ้นนั้น มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้ผู้บริหารดูแลและให้รางวัลกับผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาที่ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มความสามารถ

2. ด้านกรุณา เนื่องจากผลการวิจัยอยู่ในระดับมากการที่จะรักษาระดับการปฏิบัติให้คงอยู่ไว้และดียิ่งขึ้นนั้น มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้ผู้บริหารได้ตักเตือนและทำความเข้าใจและแก้ไขพฤติกรรมสำหรับผู้ที่กระทำผิดต่อระเบียบวินัยของจรรยาบรรณครูและบุคลากรในหน่วยงานของตน

3. ด้านมุทิตา เนื่องจากผลที่ได้จากการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด การที่จะรักษาระดับการปฏิบัติงานให้คงอยู่ไว้และดียิ่งขึ้นนั้น มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้ผู้บริหารชื่นชมและแสดงความยินดีกับคณะครูที่ประสบผลสำเร็จในชีวิตเช่น การศึกษาต่อ การมีวิทยฐานะเพิ่มขึ้น หรือเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานอื่น ๆ

4. ด้านอุเบกขา เนื่องจากผลที่ได้จากการวิจัยอยู่ในระดับมากที่สุด การที่จะรักษาระดับการปฏิบัติงานให้คงอยู่ไว้และดียิ่งขึ้นนั้น มีข้อเสนอแนะคือ อยากให้ผู้บริหารสถานศึกษาทำตัวเป็นกลาง ไม่เอนเอียงไปฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือผู้ที่อยู่ใกล้ชิดมากจนเกินไป

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ผลการศึกษาวิจัยพบว่า การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษาแนวการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 เพิ่มเติมเพื่อนำผลที่ได้มาบริหารให้ดียิ่งๆ ขึ้นไป

2. ควรกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครอบคลุมไปถึงผู้ปกครอง และชุมชนในท้องถิ่นนั้น ๆ

3. ควรมีการศึกษาเชิงลึกในองค์ธรรมของพรหมวิหาร 4 เป็นรายด้าน โดยคำนึงถึงบริบทในการบริหารโรงเรียนและสังคมในปัจจุบันเป็นสำคัญ

บรรณานุกรม

1. ภาษาไทย

1). หนังสือทั่วไป

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. (2542). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

_____. (2544). *การพัฒนาโรงเรียนสู่มาตรฐานด้าน กระบวนการนิเทศภายใน*. ลพบุรี: ประเสริฐการพิมพ์.

_____ . (2545ก) *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

_____. (2545ข) *แผนการศึกษาแห่งชาติ* (พ.ศ. 2545- 2549). กรุงเทพฯ: กิจเจริญ.

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. (2544). *ความเป็นครู*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา. มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา. (2548). *พระราชบัญญัติ ระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. 2547*. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2545). *แผนพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ ฉบับที 9 พ.ศ. 2545-2549*. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.

สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา. (2542). *รายงานการวิจัยพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานผู้บริหาร การศึกษา*. กรุงเทพฯ: พับลิเคชัน.

_____. (2549). *คู่มือการประกอบอาชีพทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2549). *บทบาทของสถาบันการศึกษาต่อการพัฒนา* จิตใจ. กรุงเทพฯ: เจริญผลนนทบุรี.

_____. (2551). *รายงานการวิจัยประเมินผลคุณธรรม 8 ประการของผู้เรียน : เจตคติและพฤติกรรม*. กรุงเทพฯ: เพลินสตูดิโอ.

ธีระ รุญเจริญ. (2545). *สภาพและปัญหาการบริหารและการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาในประเทศไทย*. กรุงเทพฯ : วี.ที.ซี.คอมมิวนิเคชั่น.

อำรุง จันทวานิช. (2547). *แนวทางการบริหารและการพัฒนาสถานศึกษาสู่โรงเรียนคุณภาพ,* สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักนโยบายและแผนการศึกษา สกศ. 2545.

หวน พินธุพันธ์. (2556). *การบริหารทรัพยากรทางการศึกษา*. (ออนไลน์).แหล่งที่มา : http://www.krucenter.net/UserFiles/File/new/n408.pdf .24 กุมภาพันธ์ 2558.

สมคิด บางโม. (2552). *องค์การและการจัดการ*. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิทยพัฒน์.

วิรัช สงวนวงศ์วาน. (2547). *การจัดการและพฤติกรรมองค์กร*. กรุงเทพฯ: เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.

ปราชญา กลาผจญ. (2550) *การบริหารทรัพยากรมนุษย์*.กรุงเทพฯ: ก.พลการพิมพ์.

วิโรจน์ สารรัตนะ. (2552) *หลักการ ทฤษฎีและประเด็นทางการศึกษา*. กรุงเทพฯ : ทิพยวิสิทธิ์

บรรณานุกรม (ต่อ)

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ. (2552) *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพมหานคร : สานักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ภาวิดา ธาราศรีสุทธิ และวิบูลย์ โตวณะบุตร. (2542). *หลักและทฤษฎีการบริหารการศึกษา.* กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2550) *ทักษะภาวะผู้นำ.* กรุงเทพมหานคร : มัลติอินฟอร์เมชั่นเทคโนโลยี.

กรมการศาสนา. (2548). *คู่มือการศึกษานักธรรมและธรรมศึกษาชั้นตรี.* กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา

กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). *หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551.* กรุงเทพมหานคร : กระทรงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักนายกรัฐมนตรี. (2545). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545.* กรุงเทพมหานคร : บริษัทพริกหวานกราฟฟิตจำกัด.

พระราชวรมุนี (ป.อ.ปยุตฺโต). *ปรัชญาการศึกษาของไทย.* กรุงเทพฯ : เคล็ดไทย.

กิตติ์ นิรันทร์พานิช. (2550). *เทคนิคการใช้คน.* กรุงเทพฯ : ต้นอ้อ.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุต.โต). (2543). *วินัยเรื่องที่ใหญ่กว่าที่คิด.* กรุงเทพฯ : คุรุสภา ลาดพร้าว.

_____.(2545). *หลักธรรมนำความสุข.* กรุงเทพฯ : สหธรรมมิก.

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542. (2546). กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊คส์.

พจนานุกรมพุทธศาสตร์. (2546). สืบค้น กรกฎาคม 7, 2555, จาก http://84000.og/tipitaka/dic/d_item.php?i=161

วรรณสิทธิ ไวทยะเสวี. 2551. *คู่มือการศึกษาพระอภิธัมมัตถสังคหะ ปริจเฉทที่ 3 ปกิณณกสังคหวิภาค.* กรุงเทพฯ : มูลนิธิแนบ มหานีรานนท์.

พระราชพรหมยาน (วีระ ถาวโรมหาเถร). (2554). *พรหมวิหารสี่.* สืบค้น กุมภาพันธ์ 14, 2558, จาก http://t0.extreme-dm.com/c.g?tag=vktech&j=n”>

สุปราณี จิราณรงค์. (2551) *ครูประจำชั้นมืออาชีพ.*-กรุงเทพมหานคร : แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุวลัยพร พันธ์โยธี. (2554). *หลักธรรมเพื่อชีวิต.* สืบค้น พฤศจิกายน 3, 2558, จาก http://www.suwalaiporn.com/index.php?lay show&ac=article&Id=391129&Ntype =6

พระเทพบัณฑิต. (2543). *ธรรมะสำหรับผู้บริหาร.* กรุงเทพฯ: พิมพ์สวย.

พระธรรมกิตติวงศ์ (ทองดี สุรเตโช). (2548). *ราชบัณฑิต: ปัญจก-ฉักกนิบาต*เล่มที่ 22. กรุงเทพฯ: โรง พิมพ์การศาสนา.

วิไล ตั้งจิตสมคิด. (2554). *ความเป็นครู* (พิมพ์ครั้งที่ 3) กรุงเทพฯ : โอ.เอส.

บรรณานุกรม (ต่อ)

สัมพันธ์ พันธ์พิมพ์. (2560), *ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษา*, สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 กลุ่มสารสนเทศ สำนักนโยบายและแผนการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

ณัฐทพัสส์ หินไชยศรี. (2557) *วารสารวิจัยและพัฒนา* มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 6. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.

2) วิทยานิพนธ์และสารนิพนธ์

ถวิล เกษสุพรรณ์. (2552). *การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบล เขต 5.* ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

สมเดช สาวันดี. (2553). *การนำเสนอรูปแบบการบริหารการศึกษาปฐมวัยในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้นแบบ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอุบลราชธานี เขต 5.* วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ประภาศิริ สุรพันธ์. (2550). *การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่ส่งผลต่อมาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลภูมิภาคตะวันออก.* วิทยานิพนธ์ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร. (สำเนา).

มนทิพย์ ทรงกิติพิศาล. (2552). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ระดับมัธยมศึกษาในพื้นที่ภาคใต้ของประเทศไทย.* วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

น้ำอ้อย อนุสนธิ์. (2554). *การศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดกำแพงเพชร.* สารนิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร.

พระไพฑูรย์ เมธิโก. (2554). *การประยุกต์พรหมวิหาร 4 เพื่อการปฏิบัติงานของบุคลากรเทศบาลตำบลอ้อมใหญ่ อำเภอสามพราน จังหวัดนครปฐม.* วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการจัดการเชิงพุทธ, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

สุมาลี วงศ์ษา. (2550). *การศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ด้านความเมตตากรุณาของ นักเรียนช่วงชั้นที 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครปฐม.* วิทยานิพนธ์ ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พระจำปี จินดา. (2552). *การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานของผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระบุรี.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.

บรรณานุกรม (ต่อ)

พระมนัส อคฺคธมฺโม (ก้อนใหญ่). (2555) *“ภาวะผู้นำของผู้บริหารตามหลักพรหมวิหาร 4 โรงเรียนมัธยมศึกษาเขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร”.* วิทยานิพนธ์ปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

บุปผา พิกุลแก้ว. (2553) *“การประยุกต์ใช้หลักพรหมวิหาร 4 ในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน กรุงเทพมหานคร”* วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขาการบริหารการศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.

วิเชียร บุญกล้า. (2550). *การศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 3.* วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์.

มุกดา อนุกานนท์ (2555) *การศึกษาพฤติกรรมตามหลักพรหมวิหารธรรม 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของครูผู้สอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 17* : มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555.

พระมานิต เตชวโร (อุดนอก). (2550) *“รัฐศาสตร์แนวพุทธ : พรหมวิหาร 4 กับนักปกครอง”.* วิทยานิพนธ์ศาสนศาสตรมหาบัฒฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

นพดล ละอองคำ. (2553). *คุณธรรม จริยธรรม ของผู้บริหารสังกัดเทศบาลในจังหวัดมหาสารคาม.* วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). มหาสารคาม : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

2. ภาษาอังกฤษ

Hoy W. Tarter. C.J. and Forsyth P, *Administration Behoveor and Subordinate Loyalty*, New York : An Empirical Assesment, 1978.

Magnuson Walter C. (1971). *“The Characteristice of Succesful school Business Managers”*, (Dissertation Abstracts International.

ภาคผนวก ก
รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

1) อาจารย์ชาญชัย สุริยบุญ

วุฒิการศึกษา	ศน.บ. (รัฐศาสตร์การปกครอง) ศษ.ม. (บริหารการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านระเบียบวิธีวิจัยและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

2) อาจารย์ทองคำ เกษจันทร์

วุฒิการศึกษา	พธ.บ. การสอนภาษาไทย กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา)
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านการใช้ถ้อยคำภาษาด้านการใช้ถ้อยคำภาษาและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

3) อาจารย์สถาพร วันนุกูล

วุฒิการศึกษา	รม.การเมืองการปกครอง
ตำแหน่งปัจจุบัน	อาจารย์ประจำวิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
ผู้เชี่ยวชาญ	ด้านเนื้อหาและความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์

ภาคผนวก ข
หนังสือขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๘๔/๑ วัดประชานิยม ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓ โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ที่ ศธ ๖๐๒๐ (๕.๑)/ว ๙๑๕

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เจริญพร นายชาญชัย สุริยบุญ

ด้วย **นายธนารักษ์ สุชะไตร** นักศึกษาสาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง **"การใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔"** เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม)

ดังนั้น วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย ขอความอนุเคราะห์ท่านซึ่งเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือเพื่อการวิจัย

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีวรสาร, ดร.)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ดีใจ

(นายชาญชัย สุริยบุญ)

บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓, โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ภาคผนวก ค
หนังสือขอความอนุเคราะห์ทดลองใช้เครื่องมือ

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๘๔/๑ วัดประชานิยม ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓ โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ที่ ศธ ๖๐๒๐ (๕.๑)/ว ๙๑๖

โรงเรียนร่องคำ จังหวัดกาฬสินธุ์
รับที่ ๒๔๖๑
วันที่ ๑๙ ธ.ค. ๖๐
เวลา

๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัย

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนร่องคำ

ด้วย **นายธนารักษ์ สุชะไตร** นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "**การใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษา ในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔**" เพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (ศษ.ม)

ดังนั้น เพื่อให้การศึกษาสำเร็จลุล่วงด้วยดี วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้บุคคลดังกล่าว ดำเนินการทดลองใช้เครื่องมือในการวิจัยตามความประสงค์

จึงเจริญพรมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีเช่นเคย ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีวรสาร, ดร.)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

๑๘ ธ.ค. ๒๕๖๐

ผู้อำนวยการโรงเรียนร่องคำ
เพื่อโปรด ☐ ทราบ ☐ พิจารณา ☐ อนุญาต/อนุมัติ

ผู้อำนวยการโรงเรียนร่องคำ
☐ เพื่อโปรดทราบ
☐ เห็นควรดำเนินการ ดังนี้

☐ กลุ่มบริหารงานวิชาการ
☐ กลุ่มบริหารงานบุคคล
☐ กลุ่มบริหารงบประมาณ
☐ กลุ่มบริหารทั่วไป

บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓, โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ภาคผนวก ง
หนังสือขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

โรงเรียนกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
รับเลขที่ 3521
วันที่ 24 สิ.ค. 2560
เวลา 10.20 น.

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๔๔/๑ วัดประชานิยม ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓ โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๔๕๕

ที่ ศธ ๖๐๒๐ (๕.๑)/๗๔๔

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลาไสย

ด้วย **นายธนารักษ์ สุชะไตร** นักศึกษาระดับบริญญาโท วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "**การใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔**" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลาใดนั้นนักศึกษาจะติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและหน่วยงานของท่านเป็นอย่างดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลาไสย
นายธนารักษ์ สุชะไตร ขออนุเคราะห์เก็บ
รวบรวมข้อมูลในการสารนิพนธ์.
เพื่อโปรด ☑ ทราบ
☐ พิจารณาสั่งการ
☐ อนุญาต/อนุมัติ
(นางวรรณนิภา วงศ์สวาสดิ์)
เจ้าหน้าที่งานสารบรรณ
๒๑ ส.ค. ๒๕๖๐

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีวรสาร, ดร.)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
วิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลาไสย
เพื่อโปรดทราบ
เห็นควรดำเนินการดังนี้ ธนารักษ์
☐ กลุ่มบริหารงานวิชาการ
☐ กลุ่มกิจการนักเรียน
☑ กลุ่มอำนวยการ
☐ กลุ่มงบประมาณ
(นางวรรณนิภา วงศ์สวาสดิ์)
เจ้าหน้าที่งานสารบรรณ
๒๑ ส.ค. ๒๕๖๐

บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓, โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๔๕๕

คำสั่ง
☑ ทราบ ☑ เห็นชอบ
☐ อนุมัติ ☑ อนุญาต
☐ วินิจฉัยสั่งการ.....
(นายเอกรักษ์ สารปรัง)
ผู้อำนวยการโรงเรียนกมลาไสย

โรงเรียนโพธิ์ศรีเมือง จ.กาฬสินธุ์
1818
28 ก.ค 2560

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๔๔/๑ วัดประชานิยมวรวิหาร ถนนสุขาภิบาล ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓ โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ที่ ศธ ๖๐๒๐ (๕.๑)/๗๔๔

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนโพธิ์ศรีเมือง

ด้วย **นายธนารักษ์ สุขะไตร** นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง **"การใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลาใดนั้นนักศึกษาจะติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและหน่วยงานของท่านเป็นอย่างดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูสุธีธรรสาร, ดร.)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

28 ก.ค 60

☐ ทราบ ☐ ชอบ
☐ กลุ่มบริหารงานวิชาการ
☐ กลุ่มบริหารงานบุคคล
☐ กลุ่มบริหารงานทั่วไป
☐ กลุ่มบริหารงานงบประมาณและแผนงาน
☐ กลุ่มบริหารงานกิจการนักเรียน
☐ กลุ่มบริหารงานการและสำนักงานผู้อำนวยการ
☐ อื่นๆ.....
ลงชื่อ ..... ผู้อำนวยการโรงเรี

บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓, โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๘๔/๑ วัดประชานิยม ถนนนิวานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓ โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ที่ ศธ ๖๐๒๐ (๕.๑)/๗๔๔

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนดอนไตรงามพิทยาคาม

ด้วย **นายธนารักษ์ สุชะไตร** นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง **"การใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔"** ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลาใดนั้นนักศึกษาจะติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและหน่วยงานของท่านเป็นอย่างดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

(พระครูธีรวรสาร, ดร.)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓, โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

1069

โรงเรียนสัญญาพิทยาคม
รับที่ 1069 / 1532
วันที่ 26 ส.ค. 60

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๘๔/๑ วัดประชานิยม ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓ โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ที่ ศธ ๖๐๒๐ (๕.๑)/๗๔๔

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนสัญญาพิทยาคม

ด้วย **นายธนารักษ์ สุชะไตร** นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "**การใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔**" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลาใดนั้นนักศึกษาจะติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและหน่วยงานของท่านเป็นอย่างดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพร

เรียน ผู้อำนวยการ
ดร.ยมนามกฤษฎาธิก ยุตธีร์
รองผู้อำนวยการโรงเรียนสัญญาพิทยาคม
☐ เพื่อโปรดทราบ
☑ เพื่อพิจารณาสั่งการ

(พระครูสิริวรสาร, ดร.)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓, โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย
๔๔/๑ วัดประชานิยม ถนนถีนานนท์ ตำบลกาฬสินธุ์
อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ ๔๖๐๐๐
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓ โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ที่ ศธ ๖๐๒๐ (๕.๑)/๗๔๔

๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๐

โรงเรียนพัฒนาศึกษาวิทยาคาร
เลขรับ 1106
วันที่ 28 ก.ย. 2560 เวลา 09.55

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บรวบรวมข้อมูล

เจริญพร ผู้อำนวยการโรงเรียนพัฒนาศึกษาวิทยาคาร

ด้วย **นายธนารักษ์ สุชะไตร** นักศึกษาระดับปริญญาโท วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ได้ทำสารนิพนธ์เรื่อง "**การใช้หลักพรหมวิหาร ๔ ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต ๒๔**" ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาเพื่อเสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาได้เข้าเก็บรวบรวมข้อมูลในหน่วยงานของท่าน ส่วนวันเวลาใดนั้นนักศึกษาจะติดต่อประสานงานกับท่านโดยตรง

จึงเจริญพรมาเพื่อทราบและพิจารณา หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์จากท่านและหน่วยงานของท่านเป็นอย่างดี ขออนุโมทนาขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

เรียน ผู้อำนวยการ
- เก็บข้อมูลตามหลักสูตร ๓ ฯ
- ขออนุเคราะห์เก็บข้อมูลตามหลักสูตร
- ที่อยู่ไปรษณีย์ตอบรับ

28 ก.ย. 2560

ขอเจริญพร

(พระครูสุธรรรสาร, ดร.)
รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

☑ ทราบ ☑ อนุญาต ☑ อนุเคราะห์
☑ อนุมัติ มอบให้ จัดการข้อมูล
ตามระบุแล้ว ตามคำขอ
28 ก.ย. 60

เรียนผู้อำนวยการ
☐ เพื่อโปรดทราบ ☑ เพื่อโปรดพิจารณา
ตามคำขอ.....
.....
28 ก.ย. 2560

บัณฑิตวิทยาลัย
วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
โทรศัพท์ ๐-๔๓๘๑-๕๓๙๓, โทรสาร ๐-๔๓๘๑-๕๘๕๕

ภาคผนวก จ
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

<u>คำชี้แจง</u>

แบบสอบถามนี้เป็นเครื่องมือในการศึกษาวิจัยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ซึ่งการศึกษาวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันมัธยมศึกษา ทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนสามารถนำข้อมูลจากผลการวิจัยมาใช้เป็นแนวทาง ในการพัฒนาการบริหารจัดการของผู้บริหารโดยใช้กับหลักธรรมพรหมวิหาร 4 อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ซึ่งข้อมูลจากการตอบแบบสอบถามของท่านจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยจะไม่ส่งผลกระทบใดๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถาม ดังนั้นจึงขอความอนุเคราะห์จากทุกท่านกรุณาตอบแบบสอบถามตามความเป็นจริง

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจะได้รับความร่วมมือจากท่านด้วยดี และขอกราบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

นายธนารักษ์ สุชะไตร
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
คณะศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ซึ่งแบบสอบถามทั้งหมดมี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย

ตอนที่ 3 ข้อคิดเห็นหรือข้อเสนอแนะอื่นๆ

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
คำชี้แจง จงใส่เครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ ☐ 1. ชาย ☐ 2. หญิง

2. อายุ ☐ 1. ต่ำกว่า 30 ปี ☐ 2. 30 - 39 ปี
☐ 3. 40 - 49 ปี ☐ 4. 50 ปีขึ้นไป

3. ประสบการณ์ในการทำงาน ☐ 1. ต่ำกว่า 3 ปี ☐ 2. 3 - 6 ปี ☐ 3. ตั้งแต่ 7 ปีขึ้นไป

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24
คำชี้แจง จงใส่เครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นของท่านให้ตรงกับความเป็นจริงที่สุด
5 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด
4 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับมาก
3 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับปานกลาง
2 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อย
1 หมายถึง มีการนำไปใช้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

ข้อ	การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับการปฏิบัติ				
		5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
	1.ด้านเมตตา					
1	ผู้บริหารเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน					
2	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ					
3	ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีเหตุผลในการทำงาน					
4	ผู้บริหารกำหนดเวลาการทำงานที่เหมาะสม					
5	ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า					
6	ผู้บริหารให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากร					
	2.ด้านกรุณา					
1	ผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน					
2	ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาคำแนะนำแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหา					
3	ผู้บริหารให้โอกาสผู้ที่ทำงานผิดพลาดได้ปรับปรุงตนเองและเข้าร่วมงานต่อเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด					
4	ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ					
5	ผู้บริหารเห็นอกเห็นใจเสมอเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับความเดือดร้อน					
6	ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจ					

	3.ด้านมุทิตา					
1	ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม					
2	ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ					
3	ผู้บริหารมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของบุคลากร					
4	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่					
5	ผู้บริหารเป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน					
6	ผู้บริหารมีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ					
	4.ด้านอุเบกขา					
1	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร					
2	ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่					
3	ผู้บริหารดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม					
4	ผู้บริหารจัดระเบียบในการบริหารพัฒนาโรงเรียนอย่างเหมาะสม					
5	ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม					
6	ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

<u>คำชี้แจง</u> โปรดให้ข้อเสนอแนะแนวทางการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษา

1. ด้านเมตตา ผู้บริหารปรารถนาสร้างให้ทุกคนมีความรักและสามัคคีกันในหมู่คณะอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

2. ด้านกรุณา ผู้บริหารมีการจัดระเบียบและแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. ด้านมุทิตา ผู้บริหารจัดโครงการพัฒนาบุคลากรอยู่เสมอเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

4. ด้านอุเบกขา ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบอย่างยุติธรรมอย่างไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

ขอกราบขอบพระคุณและอนุโมทนาในความร่วมมือตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้

นายธนารักษ์ สุชะไตร
นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา (ศษ.ม.)
บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยศาสนศาสตร์เฉลิมพระเกียรติกาฬสินธุ์
มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

ภาคผนวก ฉ
ค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence : IOC)
ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากการทดลองใช้เครื่องมือ(Try-Out)

ตารางแสดงค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) แบบสอบถาม

เรื่อง การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24

ข้อ	การใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24				∑R	IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3		
1. ด้านเมตตา						
1	ผู้บริหารเป็นผู้มีอัธยาศัยไมตรีที่ดี มีน้ำใจต่อเพื่อนร่วมงาน	+1	+1	+1	+3	1
2	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถ	+1	+1	+1	+3	1
3	ผู้บริหารเป็นผู้ที่มีเหตุผลในการทำงาน	+1	+1	+1	+3	1
4	ผู้บริหารกำหนดเวลาการทำงานที่เหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1
5	ผู้บริหารสนับสนุนบุคลากรให้มีความเจริญก้าวหน้า	+1	+1	+1	+3	1
6	ผู้บริหารให้คำปรึกษาการทำงานแก่บุคลากร	+1	+1	+1	+3	1
2.ด้านกรุณา						
1	ผู้บริหารเป็นผู้สนับสนุนช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน	+1	+1	+1	+3	1
2	ผู้บริหารเป็นที่ปรึกษาคำแนะนำแก่บุคลากรเมื่อมีปัญหา	+1	+1	+1	+3	1
3	ผู้บริหารให้โอกาสผู้ที่ทำงานผิดพลาดได้ปรับปรุงตนเองและเข้าร่วมงานต่อเพื่อแก้ไขข้อผิดพลาด	+1	+1	+1	+3	1
4	ผู้บริหารจัดกิจกรรมการนิเทศศึกษาภายในอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+3	1
5	ผู้บริหารเห็นอกเห็นใจเสมอเมื่อเพื่อนร่วมงานได้รับความเดือดร้อน	+1	+1	+1	+3	1
6	ผู้บริหารชี้แนะสิ่งที่เป็นประโยชน์และสิ่งที่เป็นโทษให้กับบุคลากรอย่างจริงใจ	+1	+1	+1	+3	1
3.ด้านมุทิตา						
1	ผู้บริหารจัดระเบียบหรือเกณฑ์การให้รางวัลผู้ที่ประสบความสำเร็จในการทำงานอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1
2	ผู้บริหารสร้างขวัญและกำลังใจให้เกิดกับบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ	+1	+1	+1	+3	1
3	ผู้บริหารมีส่วนช่วยในการเผยแพร่ผลงานและความสำเร็จของบุคลากร	+1	+1	+1	+3	1
4	ผู้บริหารเปิดโอกาสให้บุคลากรแสดงความสามารถอย่างเต็มที่	+1	+1	+1	+3	1

5	ผู้บริหารเป็นผู้สร้างและรักษาสัมพันธภาพอันดีต่อเพื่อนร่วมงานและผู้มาติดต่องาน	+1	+1	+1	+3	1
6	ผู้บริหารมีจิตสำนึกในการให้บริการแก่ผู้มาติดต่อราชการอย่างเต็มความสามารถ	+1	+1	+1	+3	1
4. ด้านอุเบกขา						
1	ผู้บริหารมอบหมายงานตามความรู้ความสามารถของบุคลากร	+1	+1	+1	+3	1
2	ผู้บริหารมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อหน้าที่	+1	+1	+1	+3	1
3	ผู้บริหารดำเนินการทางวินัยและการลงโทษอย่างยุติธรรม	+1	+1	+1	+3	1
4	ผู้บริหารจัดระเบียบในการบริหารพัฒนาโรงเรียนอย่างเหมาะสม	+1	+1	+1	+3	1
5	ผู้บริหารพิจารณาความดีความชอบอย่างเป็นธรรม	+1	+1	+1	+3	1
6	ผู้บริหารประเมินผลการปฏิบัติงานอย่างยุติธรรม	+1	+1	+1	+3	1

ผลการวิเคราะห์ความเที่ยงตรงและค่าความสอดคล้อง (IOC) วิจัยเรื่องการใช้หลักพรหมวิหาร 4 ของผู้บริหารสถานศึกษาในเขตอำเภอกมลาไสย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 24 ทุกข้อเท่ากับ 1.00

ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) จากการทดลองใช้เครื่องมือ(Try-Out)

R E L I A B I L I T Y A N A L Y S I S - S C A L E (A L P H A)

Reliability Coefficients N of Cases = 30.0

N of Items = 24 Alpha = **.8218**

Item-total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
A1	156.6000	74.3862	.5363	.8105
A2	156.5333	78.5333	.2266	.8198
A3	156.4667	77.3609	.5314	.8151
A4	156.6667	76.5057	.3261	.8169
A5	156.4667	78.4644	.3475	.8181
A6	156.5333	78.4644	.2347	.8196
B1	156.5667	76.6678	.4295	.8149
B2	156.5333	76.8782	.5143	.8143
B3	156.6667	74.8506	.4744	.8122
B4	156.6333	77.2747	.2632	.8189
B5	156.7333	77.0989	.2666	.8188
B6	156.5333	76.8782	.4240	.8153
C1	156.7333	75.7195	.3865	.8150
C2	156.5333	76.8782	.5143	.8143
C3	156.7333	76.3402	.3042	.8177
C4	156.8667	74.1885	.4147	.8135
C5	156.7333	74.6851	.4083	.8139
C6	156.9000	71.5414	.5809	.8065

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Alpha if Item Deleted
D1	156.6333	74.6540	.4586	.8124
D2	156.7000	73.7345	.5238	.8100
D3	156.7000	78.9069	.1515	.8218
D4	157.0667	78.1333	.1095	.8265
D5	156.6667	78.6437	.1392	.8227
D6	156.7667	70.3230	.7093	.8016

วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟ่า ตามวิธีคอนบราด Cronbach ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.82

ชื่อ – สกุล นายธนารักษ์ สุชะไตร
วัน เดือน ปีเกิด 1 เมษายน 2520
ภูมิลำเนา อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 80 หมู่ที่ 3 ถนนบำรุงนัคเรศ ตำบลหลักเมือง อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2532 จบประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนพิพัฒน์ราษฎร์บำรุง จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2535 จบมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2539 จบประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.คณะบริหารธุรกิจ เอกการตลาด) วิทยาลัยเทคนิคกาฬสินธุ์
พ.ศ. 2547 จบปริญญาตรี พุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ. ศาสนา) ประกาศนียบัตรวิชาชีพครู (ปว.ค) มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น

ประวัติการศึกษาทางธรรม

พ.ศ. 2542 ผ่านการสอบไล่นักธรรมชั้นตรี
พ.ศ. 2544 ผ่านการสอบไล่นักธรรมชั้นโท
พ.ศ. 2545 ผ่านการสอบไล่นักธรรมชั้นเอก
พ.ศ. 2545 สอบผ่านเปรียญธรรม 1-2
พ.ศ. 2547 จบ คณะพุทธศาสตรบัณฑิต เอกศาสนา

ประวัติการทำงาน

พ.ศ. 2544 เป็นครูสอนในโรงเรียนเทศบาลวัดสระทอง จังหวัดร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2546 เป็นครูฝึกสอนวิทยาลัยอาชีวศึกษาร้อยเอ็ด
พ.ศ. 2547 ปฏิบัติงานตำแหน่งเจ้าหน้าที่ธุรการโครงการชลประทานสุรินทร์
พ.ศ. 2548 สอนในโรงเรียนดอนไทรงามพิทยาคม
พ.ศ. 2549 เป็นครูสอนในโรงเรียนร่องคำ

สถานที่ทำงานปัจจุบัน สอนที่โรงเรียนกมลาไสย อำเภอกมลาไสย จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 24
ตำแหน่งปัจจุบัน ตำแหน่ง ครู